

Parlamentul
Republicii Moldova

Nr. 415
17 decembrie 2025

**Președintele Parlamentului
Republicii Moldova**

De difuzat deputaților.

Spre avizare:

- Comisiilor permanente,
- Guvernului RM,
- Centrului Național Anticorupție,
- Direcției generale juridice – conform Regulamentului.

Comisia pentru mediu, climă și tranziție verde, Comisiei pentru administrație publică și dezvoltare regională – în baza avizelor de prezentat raportul în Parlament.

Parlamentul
Republicii Moldova

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

S'LO7/03nr. 32

17 decembrie 2025

Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

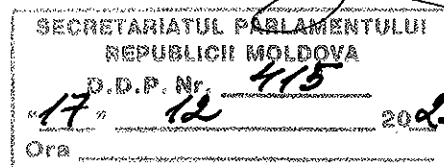
În conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (reformele autorităților subordonate Ministerului Mediului).

Anexă:

1. Proiectul de lege – 14 file;
2. Nota de fundamentare – 8 file;
3. Tabelul de concordanță – 82 file.

Deputați în Parlament:

Lazarenco Sergiu
Cucuietu Tatiana
Novac Larisa
Brîncuș Veronica

LEGE

pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. - Codul subsolului al Republicii Moldova nr. 3/2009 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, Nr. 75-77, art. 197) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

Pe tot parcursul textului, sintagma „Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale” se înlocuiește cu sintagma „Agenția de Mediu”;

Art. II. - Codul subsolului al Republicii Moldova nr. 246/2024 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, Nr. 498-500 art. 678), se modifică după cum urmează:

1. La articolul 4, sintagma „Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale” se va substitui cu sintagma „Agenția de Mediu”;

2. La articolul 11, litera d) se abrogă;

3. La articolul 14, după litera w), se completează cu literele x) și y), care vor avea următorul cuprins:

„x) asigură implementarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului al activităților planificate privind construcția de obiecte noi, extinderea, reconstrucția, modernizarea, reprofilarea, planificarea construcțiilor și/sau al unor genuri noi de activitate privind dobândirea sau utilizarea resurselor naturale, conform prevederilor Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului;”

„y) eliberează acordul de mediu, suspendă, retrage sau prelungește valabilitatea acestuia, inclusiv în privința activităților de înhumare (depozitare) a deșeurilor periculoase și a deșeurilor, conform prevederilor Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.”

4. Articolul 15 se abrogă.

5. La articolul 54 alineatul (8), textul „, Agenția de Mediu” se exclude;

6. La articolul 59 alineatul (6) litera a), textul „, Agenția de Mediu ” se exclude.

Art. III. - Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova nr.10/283 din 1993), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Prezenta lege se va completa cu clauzele privind armonizarea legislației la aquis UE cu următorul cuprins după cum urmează:

“Prezenta lege transpune art. 1 și 3 al Regulamentului (UE) nr. 691/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 iulie 2011 privind conturile economice de mediu europene (text cu relevanță pentru SEE), CELEX: 02011R0691-20250624, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 192 din 22 iulie 2011.”

2. Articolul 26 alineatul (3), după textul „inspectorii superiori de stat” se completează cu textul „inspectorii de gardă”.
3. Se introduce articolul 28¹, cu următorul conținut:

Art. 28¹.

(1) În cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului activează inspectori de mediu, care asigură funcționalitatea mecanismului de reacție imediată la alertele de mediu.

(2) Durata normală a timpului de muncă în cazul inspectorului responsabil de reacție imediată la alertele de mediu nu poate depăși 40 de ore pe săptămână.

(3) Prin act administrativ al conducătorului Inspectoratului pentru Protecția Mediului și în conformitate cu prevederile legislației muncii, inspectorul responsabil de reacție imediată la alertele de mediu poate fi atras să presteze ore de muncă suplimentară, muncă în schimburi, muncă în tură continuă, muncă în zilele de repaus și în cele de sărbătoare nelucrătoare în interes de serviciu, astfel încât să se asigure și continuitatea serviciului și restabilirea capacității de muncă. Modul de organizare a muncii în schimburi și în tură continuă se stabilește printr-un regulament aprobat de Inspectoratul pentru Protecția Mediului, în funcție de necesitățile Inspectoratului și în limitele duratei normale a timpului de muncă de 40 de ore pe săptămână.

(4) Retribuirea muncii suplimentare și a muncii prestate în zilele de repaus și în cele de sărbătoare nelucrătoare se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare.

4. Se introduce articolul 28² cu următorul conținut:

Art. 28².

(1) Inspectorii responsabili de reacție la alertele de mediu, în realizarea intervențiilor urgente, au dreptul:

a) să controleze nestingheriți orice obiectiv de pe teritoriul țării, indiferent de apartenența departamentală și forma de proprietate, în cazul unei activități sau situații ce pot influența negativ mediul sau componenții lui;

b) să oprească și să inspecteze orice mijloc de transport, orice alte mijloace tehnice în caz de încălcare a legislației cu privire la protecția mediului sau de acțiuni susceptibile de a aduce prejudicii mediului și resurselor naturale;

c) să ceară persoanelor fizice și juridice prezentarea documentelor prevăzute de legislație ce atestă dreptul lor de folosință a resurselor naturale;

d) să verifice respectarea condițiilor și a cerințelor din actele permissive de mediu deținute de persoanele fizice și juridice;

e) să întocmească procese-verbale și alte documente despre încălcările legislației cu privire la protecția mediului, despre neexecutarea de către persoanele fizice și juridice a deciziilor organelor de resort în problemele protecției mediului, despre nerespectarea condițiilor expuse în autorizația integrată de mediu și în autorizația de mediu;

f) să ceară persoanelor fizice și juridice explicații în scris pentru fiecare caz de încălcare de către ele a legislației cu privire la protecția mediului;

g) să obțină gratuit de la toate persoanele fizice și juridice, pentru exercitarea funcțiilor de control, informația și explicațiile necesare;

h) să constate contravențiile în domeniul protecției mediului;

i) să înainteze propuneri de instituire a măsurilor cu caracter provizoriu de suspendare a activităților care provoacă sau pot provoca prejudicii mediului, până la eliminarea riscului sau intervenția autorităților competente;

j) să solicite oprirea mijloacelor tehnice și a echipamentelor utilizate în activități de exploatare, transportare, depozitare ori prelucrare a resurselor naturale desfășurate ilegal;

k) să efectueze prelevări de probe, să ridice materiale și obiecte relevante ca dovezi tehnice ale poluării, în modul stabilit de lege, inclusiv cu implicarea organelor competente în cazul indiciilor de comitere a infracțiunilor;

l) să solicite intervenția altor autorități, inclusiv a Poliției, în cazurile în care situația depășește competența Inspectoratului sau atunci când se impune întreprinderea măsurilor de asigurare a ordinii publice;

m) să efectueze și alte acțiuni, în limitele competenței lor, în domeniul protecției mediului și folosirii raționale a resurselor naturale.

(2) Intervențiile operative efectuate de inspectorii responsabili de reacție imediată la alertele de mediu nu constituie control de stat asupra activității de întreprinzător și nu cad sub incidența prevederilor Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat.

4. Se introduce o secțiune nouă 3² urmată de un articol nou articolul 29² cu următorul conținut:

”

Secțiunea 3²

Instituția Publică Administrația Națională „Arii Naturale Protejate”

Art.29². – (1) În scopul asigurării implementării politicii în domeniul conservării și gestionării ariilor naturale protejate, a peisajului, siturilor Emerald, siturilor Natura 2000, speciilor de faună și floră sălbatică, habitatelor și coridoarelor ecologice, precum și al monitorizării, supravegherii, managementului și protecției acestora, în subordinea autorității centrale pentru protecția mediului și folosirea resurselor naturale se constituie și funcționează Instituția Publică Administrația Națională „Arii Naturale Protejate”.

(2) Funcțiile de bază Instituției Publice Administrația Națională „Arii Naturale Protejate”

sînt următoarele:

a) gestiunea, supravegherea și protecția fondului ariilor naturale protejate, peisajelor protejate, coridoarelor ecologice, siturilor Emerald, siturilor Natura 2000, altor habitate naturale;

b) conservarea habitatelor și speciilor de interes, național, comunitar și internațional;

c) asigurarea supravegherii, protecției și prevenirii degradării ecosistemelor

d) monitorizarea și raportarea națională și internațională a stării habitatelor și speciilor protejate;

e) elaborarea, implementarea programelor și a planurilor de management al ariilor naturale protejate, siturilor Emerald, siturilor Natura 2000;

f) administrarea, dezvoltarea și operarea sistemelor informaționale, bazelor de date, platformelor digitale și infrastructurii geospațiale pentru arii naturale protejate, habitate, specii de floră și faună sălbatică, peisaje, zone biogeografice, situri Emerald și Natura 2000 precum și furnizarea de date pentru integrarea acestora în infrastructura națională de date spațiale.

- g) promovarea turismului ecologic;
- h) informarea, educația ecologică și cooperarea cu comunitățile locale;
- i) cooperarea internațională și implementarea convențiilor internaționale la care Republica Moldova este parte.

(3) Modul de constituire, organizare și funcționare a activității Instituției Publice Administrația Națională „Arii Naturale Protejate” se aprobă de Guvern.”

5. Se introduce o două Capitoare noi, cu următorul conținut:
”

Capitolul VIII¹

CONTURILE ECONOMICE DE MEDIU

Art. 86⁵ – (1) Conturile economice de mediu constituie un sistem statistic oficial, integrat în cadrul contabilității naționale, destinat evidențierii și cuantificării relațiilor dintre economie și mediu, prin colectarea, organizarea și raportarea unitară a datelor privind utilizarea resurselor naturale, fluxurile de materiale și energie, emisiile și alte presiuni asupra mediului, precum și a valorilor economice asociate acestora.

(2) Elaborarea și actualizarea conturilor economice de mediu se realizează în conformitate cu standardele internaționale aplicabile, respectiv Sistemul de Conturi de Mediu-Economie (SEEA), precum și cele mai bune practice ale Uniunii Europene în materie, fiind asigurată compatibilitatea și comparabilitatea acestora cu indicatorii utilizați în conturile naționale.

(3) Conturile economice de mediu au caracter obligatoriu pentru autoritățile și instituțiile publice responsabile cu colectarea și furnizarea datelor statistice de mediu și economice și constituie fundament pentru elaborarea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice în domeniul protecției mediului, dezvoltării durabile, economiei circulare și adaptării la schimbările climatice.

(4) Instituțiile prevăzute la alin. (3) au obligația de a asigura acuratețea, completitudinea, coerența și transmiterea la termen a datelor necesare întocmirii conturilor economice de mediu, în conformitate cu metodologiile stabilite de Biroul Național de Statistică în colaborare cu autoritatea centrală pentru resursele naturale și mediu.

Art. 86⁶- (1) Conturile economice de mediu se elaborează în cadrul următoarelor module:

1) **modulul pentru conturile referitoare la emisiile atmosferice**, care înregistrează fluxurile de materiale gazoase și granulate reziduale provenite din economia națională și emise în atmosferă. Datele sunt prezentate într-un format compatibil cu sistemul de conturi naționale și sunt defalcate pe activități economice, incluzând atât producția, cât și consumul;

2) **modulul pentru taxele referitoare la mediu**, în funcție de activitatea economică, care înregistrează veniturile din taxele referitoare la mediu ale economiilor naționale în funcție de activitatea economică, incluzând atât producția, cât și consumul;

3) modulul pentru conturile referitoare la fluxul de materiale la scară economică, care acoperă toate materialele solide, gazoase și lichide, cu excepția fluxurilor de aer și de apă, măsurate în unități de masă pe an;

4) modulul pentru conturile de cheltuieli pentru protecția mediului, care înregistrează date privind cheltuielile legate de protecția mediului, și anume resursele economice alocate de către unitățile rezidente protecției mediului;

5) modulul pentru conturile sectorului bunurilor și serviciilor de mediu, care înregistrează date cu privire la activitățile de producție ale economiei naționale care generează produse de mediu;

6) modulul pentru conturile referitoare la fluxurile fizice de energie, care înregistrează datele privind energia în legătură cu activitățile economice ale unităților rezidente ale economiilor naționale sub formă de defalcări pe activități economice;

7) modulul pentru conturile pentru păduri, care înregistrează date cu privire la resursele forestiere și activitatea economică din sectorul silviculturii și al exploatării forestiere într-un mod pe deplin compatibil cu datele raportate în cadrul Sistemul European de Conturi 2010;

8) modulul pentru conturile referitoare la subvenții de mediu și transferuri similare, care înregistrează date privind transferurile curente și de capital destinate sprijinirii activităților prin care se protejează mediul și resursele naturale, inclusiv producția și utilizarea produselor de mediu, într-un mod compatibil cu conceptele și definițiile Sistemului European de Conturi 2010;

9) modulul pentru conturile referitoare la ecosisteme, care înregistrează date despre amploarea și starea activelor ecosistemice și despre serviciile furnizate de acestea societății și economiei.

(2) Cerințele privind colectarea, compilarea, transmiterea și evaluarea conturilor economice de mediu sub formă de conturi satelit la Sistemul european de conturi 2010 se stabilește prin ordinul ministrului mediului.

Capitolul VIII²

SISTEM COMUNITAR DE MANAGEMENT DE MEDIU ȘI AUDIT (EMAS)

Art. 86⁷- (1) Sistemul Comunitar de Management de Mediu și Audit (EMAS) este un instrument european voluntar, care are drept scop promovarea îmbunătățirii continue a performanțelor de mediu ale organizațiilor prin instituirea și punerea în aplicare de către acestea a unor sisteme de management de mediu, a evaluării sistematice, obiective și periodice a performanței acestor sisteme, a furnizării de informații privind performanța de mediu, a dialogului deschis cu publicul și cu alte părți interesate, a implicării active a angajaților în organizații, precum și a activităților de formare adecvate.

(2) Recunoașterea la nivel național al persoanelor juridice care dețin o înregistrare valabilă în EMAS, efectuată într-un stat membru al UE, în conformitate cu cerințele UE privind participarea voluntară a organizațiilor la un sistem comunitar de management de mediu și audit (EMAS), se realizează de către Agenția de Mediu prin înregistrarea acestora în Lista persoanelor juridice înregistrate în EMAS. Lista persoanelor juridice

înregistrate în EMAS se aprobă prin ordinul ministrului mediului și se publică pe pagina web oficială a Agenției de Mediu la compartimentul dedicat EMAS.

(3) Pentru înregistrarea prevăzută la alin. (2), persoana juridică depune cererea de recunoaștere a statutului EMAS cu informațiile și documentele justificative în limba română sau, după caz, însoțite de copiile de pe documentele originale depuse la autoritatea de înregistrare EMAS a statului membru al UE. În situația în care, în urma verificării autenticității și valabilității acestora de către Agenția de Mediu, documentația corespunde cerințelor legale, persoana juridică este înscrisă în Lista persoanelor juridice înregistrate în EMAS, cu asigurarea actualizării permanente a informațiilor relevante.”

Art. IV - Legea nr. 239/2007 regnului vegetal (Monitorul Oficial nr.40-41 art.114 din 26.02.2008) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La Articolul 8 literele b), c) și d), e), g¹⁾ g²⁾ se exclud;
2. Legea se completează cu un nou articol cu următorul cuprins:

„ Articolul 8¹. Competența Agenției de Mediu

Agenția de Mediu:

a) participă la procesul de elaborare a actelor normative în domeniul utilizării și protecției și regnului vegetal, inclusiv a actelor ce derivă din angajamentele asumate în Acordul de Asociere RM-UE în aceste domenii;

b) participă la implementarea actelor normative în domeniul utilizării și protecției regnului vegetal;

c) participă la implementarea prevederilor documentelor de politici naționale și ale tratatelor internaționale de mediu la care Republica Moldova este parte în domeniul utilizării și protecției regnului vegetal,;

d) înregistrează colecțiile de animale și plante din flora și fauna sălbatică și ține registrul de stat al acestor colecții;

e) reglementează activitățile de protecție și utilizare a obiectelor regnului vegetal;

f) eliberează persoanelor fizice și juridice autorizația pentru colectarea obiectelor regnului vegetal, autorizația pentru tăieri a vegetației forestiere, acordurile pentru importul și exportul de plante sălbatice, permisele și certificatele privind comerțul internațional cu specii sălbatice de floră pe cale de dispariție (CITES), autorizația pentru folosința specială a plantelor incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova

g) ține registrele actelor permise emise;

h) înregistrează datele și ține evidența obiectelor regnului vegetal, al resurselor biologice acvatice și cinegetice prin intermediul Cadastrului regnului vegetal,

i) îndeplinește rolul de autoritate de gestiune CITES.

î) instruirea personalului autorităților publice locale, al organelor de control vamal, precum și a beneficiarilor de folosință a obiectelor regnului vegetal, privind reglementarea operațiunilor de import, export, reexport și tranzit al obiectelor regnului vegetal;

j) consultarea instituțiilor relevante cu privire la oportunitatea reintroducerii deliberate în natură a speciilor indigene, dacă această măsură este susceptibilă să contribuie la restabilirea acestor specii la un stadiu de conservare favorabil;

k) consultarea instituțiilor relevante cu privire la oportunitatea reintroducerii deliberate în natură sau interzicerea, în caz de necesitate, a speciilor alohtone, în vederea excluderii unui prejudiciu cauzat habitatelor naturale în zona lor de răspândire naturală și florei sălbatice indigene.”

3. La articolul 15 alin. (3) cuvintele „*autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului*” se substituie cu textul „*Agenția de Mediu*”

4. La articolul 20 alin. (1) cuvintele „*autorității centrale abilitate cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului*” se substituie cu textul „*Agenției de Mediu*”;

5. La articolul 29 alin. (1) și articolul 30 alin. (1) cuvintele „*organelor teritoriale ale autorității centrale abilitate cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului*” se substituie cu textul „*Agenției de Mediu*”;

6. La articolul 31 alin. (3) cuvintele „*autorității publice centrale pentru protecția mediului*” se substituie cu textul „*Agenția de Mediu*”

Art. V - Legea nr. 1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat (Monitorul Oficial al R. Moldova nr.66-68 art.442 din 16.07.1998) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 11 alin. (2) cuvintele „*autorității centrale pentru mediu*” se substituie cu textul „*Agenției de Mediu*”;
2. La articolul 93 cuvintele „*autorității centrale pentru mediu*” se substituie cu textul „*Agenției de Mediu*”.

Art.VI - Legea nr.149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura (Monitorul Oficial nr.126-130 art.597 din 11.08.2006) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 7 lit. b), d) se exclude.
2. Articolul 8 se completează cu alin.(3) cu următorul conținut:

„(3) Agenția de Mediu:

 - a) asigură monitoringul în domeniul pescuitului și al conservării resurselor biologice acvatice în obiectivele acvatice piscicole naturale;
 - b) reglementează și autorizează activitățile de pescuit științific, de control, comercial, sportiv, amator și de agrement;
 - c) participă în cadrul activității Consiliului ihtiologic, asigurând secretariatul acestuia;
 - d) implementează măsurile necesare pentru creșterea potențialului biologic al resurselor piscicole, popularea bazinelor piscicole cu specii noi, prevenirea și combaterea

epizootiilor, dăunătorilor și influenței negative de orice proveniență asupra resurselor piscicole;

e) stabilește, cu concursul, procedura și modalitatea de studiere a resurselor biologice acvatice.”

3. Articolul 36 alin. (3) cuvintele „Serviciului Piscicol, autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului” se substituie cu textul „Inspectoratului pentru Protecția Mediului, autoritatea emitentă”.

Art. VII - Legea nr. 591/1999 cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale (Monitorul Oficial al R. Moldova nr.133-134 art.649 din 02.12.1999), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 9:

a) Articolul 9 lit. g) se exclude.

b) Legea se completează cu un nou articol cu următorul cuprins:

„Articolul 9¹. Competențele Agenției de Mediu.

a) ține Registrul național al spațiilor verzi;

b) participă la activitatea comisiilor pentru amplasarea în spațiile verzi publice a obiectivelor compatibile cu destinația acestora;

c) elaborează și aprobă metodologia de monitoring a spațiilor verzi;

d) publică anual, până la 15 iunie, informația privind starea spațiilor verzi pentru anul precedent, în baza Hotărârii Guvernului nr. 676/2000 cu privire la procedura unică de ținere a evidenței spațiilor verzi ale localităților urbane și rurale;

e) solicită în temeiul pct.2 din Hotărârea Guvernului nr.676/2000 cu privire la procedura unică de ținere a evidenței spațiilor verzi ale localităților urbane și rurale, informația, cuprinsă în anexele nr. 1-3 din hotărâre.”

2. La art.10 lit. a), textul „autoritatea centrală pentru mediu” se substituie cu textul „Agenția de Mediu”.

3. La art.13 lit. d) textul „organele teritoriale ale autorității centrale pentru mediu” se substituie cu textul cuvintele Agenția de Mediu.

4. La art.13 lit. d), art.22 alin.(2), art.30 alin.(3), art.32 alin.(2), textul „organele teritoriale ale autorității centrale pentru mediu” se substituie cu textul „Agenția de Mediu”, la orice formă gramaticală.

5. La art.28 textul „organele teritoriale ale autorității centrale pentru mediu.” se substituie cu textul Inspectoratul pentru Protecția Mediului.”.

6. La art.29 alin.1, lit. textul „și organele teritoriale ale autorității centrale pentru mediu” se substituie cu textul „Agenția de Mediu și Inspectoratul pentru Protecția Mediului.”.

7. La art.31 alin.(3) textul „Autoritatea centrală pentru mediu” se substituie cu textul „Agenția de Mediu”.

8. La art.33 alin.(2) textul „autoritatea centrală pentru mediu” se substituie cu textul „Agenția de Mediu”.

9. La art.35 alin.(1) textul „și autoritatea centrală pentru mediu” se exclude.

Art. VIII - Legea nr. 439/1995 regnului animal(Monitorul Oficial al R. Moldova nr.62-63 art.688 din 09.11.1995), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Art.10, art. 13 alin. (1) și (2), art. 19 alin. (3), (20), art.26 alin. (6), art.27 alin. (3) de substituit textul „ autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului” cu textul „Agenția de Mediu”, la orice formă gramaticală.

Art. IX. - Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, Nr. 49-58 art. 109), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

În cuprinsul legii:

cuvintele „Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare, Radiologic și Chimice”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „Agenția de Mediu”, iar cuvintele „Agenția Națională” se substituie cu cuvântul „Agenția” la forma gramaticală corespunzătoare.

Art. X. – Legea nr. 74/2024 privind acțiunile climatice (16-05-2024 în Monitorul Oficial Nr. 209-212 art. 293), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

”Articolul 23. Atribuțiile Instituției publice Autoritatea de Meteorologie și Monitoring de Mediu”

Art. XI. - Legea nr. 368/2023 cu privire la activitatea meteorologică și hidrologică (29-12-2023 în Monitorul Oficial Nr. 510-513 art. 911) , cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

”Articolul 7. Atribuțiile Instituției publice Autoritatea de Meteorologie și Monitoring de Mediu

Instituția publică competentă este Autoritatea de Meteorologie și Monitoring de Mediu are următoarele atribuții:”

Art. XII. - Legea nr. 98/2022 privind calitatea aerului atmosferic (Monitorul Oficial al R. Moldova nr.141-150 art. 252 din 13.05.2022) , cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 5 alin. (2) se expune în redacție nouă, după cum urmează:

” (2) Identificarea și delimitarea zonelor și a aglomerărilor se efectuează de către Autoritatea de Meteorologie și Monitoring de Mediu în baza evaluării preliminare a calității aerului atmosferic în conformitate cu Regulamentul privind monitorizarea și gestionarea calității aerului atmosferic, aprobat de Guvern. ”

2. Articolul 8 alin. (1) se expune în redacție nouă, după cum urmează:

” 1) examinează și coordonează, la propunerea Autorității de Meteorologie și Monitoring de Mediu, amplasarea punctelor fixe de monitorizare și lista poluanților atmosferici evaluați în cadrul RNMCA;”

3. Articolul 10 alin. (2) se expune în redacție nouă, după cum urmează:

” (2) În cazul informării de către Autoritatea de Meteorologie și Monitoring de Mediu despre existența riscului de depășire a pragului de alertă și/sau a pragului de informare, prevăzute în anexa nr. 2, Ministerul Sănătății evaluează în regim de urgență riscurile pentru sănătatea populației și propune măsuri imediate și preventive care trebuie luate în vederea protecției sănătății populație. ”

4. Articolul 13 se expune în redacție nouă, după cum urmează:

”Articolul 13. Atribuțiile Agenției de Mediu

Agenția de Mediu întreprinde măsuri de implementare a actelor normative în domeniul gestionării durabile a calității aerului atmosferic și:

a) asigură implementarea cadrului normativ privind calitatea aerului atmosferic, monitorizează și raportează periodic Ministerului Mediului despre nivelul realizării acestuia, prezintă propuneri de modificare a actelor normative în domeniu;

b) acordă suport Ministerului Mediului la elaborarea actelor normative privind evaluarea și gestionarea calității aerului atmosferic;

c) elaborează și transmite spre avizare Ministerului Mediului, în fiecare an, până la data de 1 decembrie, raportul privind calitatea aerului atmosferic la nivel național pentru anul anterior, cu referire la poluanții care intră sub incidența prezentei legi;

d) elaborează inventarul național al emisiilor de gaze cu efect de seră, în conformitate cu prevederile Regulamentului privind instituirea și funcționarea Sistemului național de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră și altor informații relevante pentru schimbările climatice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1277/2018, și îl prezintă Ministerului Mediului spre avizare;

e) asigură funcționarea SNMGICA în comun cu Autoritatea de Meteorologie și Monitoring de Mediu;

f) asigură funcționare SNIEPA, și elaborează inventarul național al emisiilor de poluanți atmosferici, însoțit de raportul aferent, în conformitate cu prevederile Convenției asupra poluării atmosferice transfrontaliere pe distanțe lungi;

g) realizează clasificarea în regimuri de evaluare și regimuri de gestionare a ariilor din zone și aglomerări în comun cu Autoritatea de Meteorologie și Monitoring de Mediu, pe baza rezultatelor măsurărilor și a studiilor de modelare, conform prevederilor art. 21 și 29, și o prezintă Ministerului Mediului spre avizare;

h) ține Registrul național al emisiilor și al transferului de poluanți, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului 373/2018 cu privire la Registrul național al emisiilor și al transferului de poluanți;

i) acordă suport autorităților publice locale în elaborarea planurilor privind calitatea aerului la nivel local, aplică procedura de evaluare strategică de mediu asupra acestora și monitorizează, împreună cu Inspectoratul pentru Protecția Mediului, implementarea lor;

j) autorizează emisiile de poluanți atmosferici în conformitate cu legislația în domeniul protecției mediului;

k) elaborează informații și rapoarte în comun cu Autoritatea de Meteorologie și Monitoring de Mediu în formatele stabilite de către Agenția Europeană de Mediu, Oficiul Statistic al Uniunii Europene (Eurostat), de către secretariatele convențiilor și protocoalelor în domeniul protecției aerului atmosferic la care Republica Moldova este parte și le prezintă Ministerului Mediului;

l) coordonează amplasarea punctelor fixe stabilite de Autoritatea de Meteorologie și Monitoring de Mediu și lista poluanților atmosferici evaluați în cadrul RNMCA;

m) stabilește lista unităților administrativ teritoriale întocmită în urma clasificării în regimuri de gestionare a ariilor din zone și din aglomerări;

n) solicită și primește gratuit, în condițiile legii, date și informații generalizate cu privire la calitatea aerului atmosferic;

o) organizează, împreună cu alte autorități publice și cu organizațiile neguvernamentale, ateliere de instruire asupra implementării cerințelor de calitate a aerului atmosferic, acțiuni de educație și conștientizare ecologică a populației în domeniul protecției aerului atmosferic.”

5. Articolul 15 se expune în redacție nouă, după cum urmează:

”Articolul 15. Autoritatea de Meteorologie și Monitoring de Mediu

Autoritatea de Meteorologie și Monitoring de Mediu are următoarele atribuții și responsabilități:

a) asigură implementarea cadrului normativ privind calitatea aerului atmosferic, prezintă propuneri de modificare a actelor normative în domeniu;

b) acordă suport Ministerului Mediului la elaborarea actelor normative privind evaluarea și gestionarea calității aerului atmosferic;

c) transmite informații privind calitatea aerului atmosferic, la solicitare, Agenției de Mediu pentru întocmirea rapoartelor privind calitatea aerului atmosferic la nivel național și al inventarului național de emisii;

d) asigură funcționarea SNMGICA în comun cu Agenția de Mediu;

e) asigură administrarea RNMCA, inclusiv a stației de monitorizare în context transfrontalier, conform Programului de cooperare pentru supravegherea și evaluarea transportului pe distanțe lungi al poluanților atmosferici în Europa (EMEP);

f) elaborează metodologia privind evaluarea și validarea datelor de calitate a aerului atmosferic obținute în urma monitorizării calității aerului atmosferic și o coordonează cu Agenția de Mediu;

- g) coordonează cu Ministerul Mediului și Agenția de Mediu amplasarea punctelor fixe de monitorizare și lista poluanților atmosferici evaluați în cadrul RNMCA;
- h) stabilește zonele de protecție pentru punctele fixe de măsurare și informează autoritățile competente cu privire la delimitarea acestora;
- i) asigură informarea publicului și a autorităților publice interesate privind calitatea aerului atmosferic, nivelul de depășire a pragurilor de emisie, inclusiv în cazurile excepționale;
- j) asigură acuratețea, corectitudinea și caracterul complet al informațiilor furnizate, precum și validarea primară a datelor;
- k) informează Ministerul Sănătății despre existența riscului de depășire a pragului de alertă și/sau a pragului de informare în scopul identificării și evaluării riscurilor pentru sănătatea umană;
- l) elaborează prognoze privind nivelul poluării aerului atmosferic;
- m) elaborează avertizări și asigură difuzarea acestora operatorilor în cazul manifestării nivelurilor înalte de poluare;
- n) participă la realizează clasificarea în regimuri de evaluare și regimuri de gestionare a ariilor din zone și aglomerări;
- o) acordă suport Agenției de Mediu în elaborarea informațiilor și rapoartelor în formatele stabilite de către Agenția Europeană de Mediu, Oficiul Statistic al Uniunii Europene (Eurostat), de către secretariatele convențiilor și protocoalelor în domeniul protecției aerului atmosferic la care Republica Moldova este parte;
- p) transmite, la cerere, cu titlu gratuit, Agenției de Mediu informații cu privire la climatul zonelor și aglomerărilor;
- q) realizează prognoze meteorologice și le transmite, cu titlu gratuit, Agenției de Mediu în scopul aplicării planurilor privind calitatea aerului și al monitorizării efectelor măsurilor luate.”

6. Articolul 19 alin. (2) se expune în redacție nouă, după cum urmează:

” (2) Autoritatea de Meteorologie și Monitoring de Mediu realizează evaluarea calității aerului atmosferic prin estimarea concentrațiilor de poluanți în comparație cu standardele și obiectivele calității aerului atmosferic stabilite în anexa nr. 2. ”

7. Articolul 24 alin. (1) se expune în redacție nouă, după cum urmează:

” (1) Prin intermediul SNMGICA, Autoritatea de Meteorologie și Monitoring de Mediu monitorizează nivelul de poluare a aerului atmosferic, asigurând supravegherea sistematică a concentrațiilor poluanților atmosferici prevăzuți în anexa nr. 1 partea I. ”

8. Articolul 25 alin. (1) se expune în redacție nouă, după cum urmează:

” (1) Estimarea calității aerului atmosferic în baza măsurărilor efectuate prin RNMCA se realizează de către Autoritatea de Meteorologie și Monitoring de Mediu conform obiectivelor de calitate a datelor, criteriilor de agregare a datelor și a parametrilor statistici, precum și conform metodelor de referință prevăzute în anexa nr. 4, aprobate la nivel național. ”

9. Articolul 26 alin. (1) se expune în redacție nouă, după cum urmează:

” (1) Măsurările concentrațiilor poluanților atmosferici în zone și aglomerări se efectuează de către Autoritatea de Meteorologie și Monitoring de Mediu în puncte fixe, fie continuu, fie prin prelevări aleatorii, și numărul acestor măsurări trebuie să fie suficient pentru a permite determinarea nivelului concentrațiilor poluanților. ”

10. Articolul 32 alin. (1) se expune în redacție nouă, după cum urmează:

” (1) Autoritatea de Meteorologie și Monitoring de Mediu și Agenția Națională pentru Sănătate Publică asigură monitorizarea respectării nivelurilor concentrațiilor poluanților atmosferici sub valorile-limită și valorile-țintă prevăzute în anexa nr. 2, cu excepția ozonului, în scopul evitării, prevenirii sau reducerii efectelor dăunătoare asupra sănătății umane în ariile din zone și aglomerări. ”

11. Articolul 33 alin. (3) se expune în redacție nouă, după cum urmează:

” (3) În vederea limitării emisiilor naționale anuale de dioxid de sulf, oxizi de azot, compuși organici volatili nemetanici, amoniac și particule fine în suspensie, rezultate din toate sursele de poluare, Agenția de Mediu în baza datelor furnizate de către Autoritatea de Meteorologie și Monitoring de Mediu asigură monitorizarea și raportarea emisiilor și a impactului poluanților respectivi asupra mediului. ”

12. Articolul 38 se expune în redacție nouă, după cum urmează:

”Articolul 38. Informarea publicului

(1) Agenția de Mediu în baza datelor furnizate de către *Autoritatea de Meteorologie și Monitoring de Mediu* asigură informarea publicului, precum și a instituțiilor interesate, cu privire la:

(2) Informațiile se pun la dispoziția publicului cu titlu gratuit, prin intermediul oricăror mijloace media ușor accesibile, și se plasează pe pagina web oficială a Agenției de Mediu și *Autorității de Meteorologie și Monitoring de Mediu*;

(3) În cazul în care se depășește valoarea-limită și/sau pragul de alertă prevăzute în anexa nr. 2 sau are loc o poluare semnificativă transfrontalieră, *Autoritatea de Meteorologie și Monitoring de Mediu* asigură neîntârziat informarea autorității centrale pentru resursele naturale și mediu și publicul larg. ”

13. Articolul 41 alin. (1) se expune în redacție nouă, după cum urmează:

” (1) În situația în care se depășește oricare dintre pragurile de alertă, valorile-limită sau valorile-țintă plus marja de toleranță corespunzătoare ori obiectivul pe termen lung, prevăzute în anexa nr. 2, din cauza transportului transfrontalier de poluanți atmosferici sau de precursori ai acestora, Agenția de Mediu și *Autoritatea de Meteorologie și Monitoring de Mediu* cooperează la nivel național, precum și regional, cu autoritățile competente ale statelor vecine și, acolo unde este cazul, elaborează planuri comune sau corelate de calitate a aerului în scopul eliminării acestor depășiri prin aplicarea unor măsuri potrivite, care nu presupun costuri disproporționate. ”

Art. XIII. - Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Sergiu LAZARENCO, deputat în Parlament, în conformitate cu art. 47 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr.797/1996. Proiectul a fost elaborat în colaborare cu Ministerul Mediului.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Necesitatea elaborării proiectului de lege derivă din obligațiile legale ale statului de a moderniza și armoniza cadrul normativ național în domeniul protecției mediului și gestionării durabile a resurselor naturale, în conformitate cu angajamentele asumate de Republica Moldova prin Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, Planul de Creștere 2025–2027, precum și în contextul statutului de stat candidat la aderarea la Uniunea Europeană.

Proiectul de lege urmărește consolidarea capacităților administrative, clarificarea și delimitarea competențelor instituționale, precum și instituirea unor mecanisme juridice funcționale care să permită intervenția operativă, gestionarea integrată a resurselor naturale și alinierea treptată la acquis-ul comunitar în domeniul mediului.

Obiectivul general al prezentului proiect reprezintă modernizarea cadrului instituțional și integrarea funcțiilor geologice inclusive, astfel pentru sporirea eficienței guvernantei resurselor naturale, se propune integrarea funcțiilor geologice în cadrul Agenției de Mediu. În acest sens, proiectul de lege reprezintă o etapă pregătitoare a reformei instituționale, având ca obiectiv actualizarea terminologică și normativă a Codului subsolului, în vederea creării bazei juridice necesare reorganizării instituționale ulterioare.

Consecvent, prezentul proiect reprezintă raționalizarea administrării proprietății de stat în vederea dezvoltării infrastructurii strategice și asigurării funcțiilor social-economice critice prin consolidarea angajamentului și capacităților statului de administrare a proprietății de stat în vederea asigurării securității socio-economice a țării, Ministerul Mediului întru asigurarea și dezvoltarea infrastructurii strategice și-a propus crearea prin reorganizare a Serviciului Hidrometeorologic de Stat în Instituției Publice Autoritatea de Meteorologie și Monitoring de Mediu, și anume prin preluarea funcției de monitoring și preluarea Laboratorului de referință de mediu din cadrul Agenției de Mediu.

Finalitatea urmărită prin aprobarea proiectului actului normativ propus este asigurarea anticipării și gestionării eficiente a riscurilor provocate de schimbările climatice și fenomenele meteorologice periculoase, precum și asigurarea efectuării monitoringului

integrat de mediu prin consolidarea capacităților organizaționale și funcționale ale Autorității de Meteorologie și Monitoring de Mediu.

Totodată, urmare a adoptării și implementării proiectului *hotărârii de Guvern cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Autoritatea de Meteorologie și Monitoring de Mediu* se așteaptă următoarele rezultate:

- reducerea riscurilor și prevenirea pierderilor cauzate mediului de fenomenele meteorologice periculoase;
- eficientizarea sistemelor de management de mediu prin aplicarea datelor integrate meteorologice, hidrologice climatice și de calitate a mediului;
- eficientizarea mecanismelor de prevenire și/sau minimizare a efectelor fenomenelor meteorologice având la bază date calitative;
- promovarea unei politici orientate spre atingerea obiectivului de adaptare eficientă la schimbările climatice;
- asigurarea unei cooperări eficiente la nivel internațional în domeniul schimbărilor climatice.

Această abordare permite o administrare coerentă și integrată a resurselor subsolului, în concordanță cu principiile gestionării durabile și ale bunei guvernante.

Consecvent, prezentul amendament urmărește completarea cadrului normativ primar în domeniul protecției mediului înconjurător prin instituirea funcției de inspector responsabil de reacție imediată la alertele de mediu în cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, precum și reglementarea explicită a atribuțiilor specifice situațiilor de intervenție în astfel de situații.

Intervenția operativă la alertele de mediu constituie un proces esențial pentru prevenirea, limitarea și stoparea prejudiciilor asupra mediului, sănătății publice și proprietății. În prezent, Legea nr. 1515/1993 reglementează doar atribuțiile generale ale inspectorilor de stat în domeniul protecției mediului, fără a distinge între activitățile planificate de control și intervențiile urgente care trebuie realizate în regim continuu.

Lipsa acestor prevederi determină întârzieri în reacția instituțiilor responsabile și limitează capacitatea statului de a preveni sau stopa prejudiciile ecologice în desfășurare, în condițiile în care intervenția rapidă este esențială pentru reducerea impactului unor astfel de incidente.

Majoritatea incidentelor grave cu impact asupra mediului au loc în afara orelor de program ale autorităților: deversări accidentale de substanțe toxice în ape, incendii de vegetație, deșeuri sau materiale periculoase; tăieri ilicite și transport ilegal de masă lemnoasă; îngropare sau transport clandestin de deșeuri; activități ilegale pe timp de noapte în zone industriale sau forestiere. Aceste situații evoluează rapid și pot provoca prejudicii ireversibile dacă reacția întârzie.

În asemenea cazuri, intervenția imediată nu este o opțiune, ci o obligație a statului.

Din perspectiva obligațiilor asumate de Republica Moldova în cadrul Planului de Creștere 2025–2027, Ministerul Mediului este responsabil de instituirea unui mecanism funcțional și permanent de reacție la incidentele de mediu, disponibil 24/7, capabil să recepționeze, să proceseze și să soluționeze sesizările într-un termen maxim de 24 de ore, inclusiv prin integrarea cu platforma 112.

Pentru realizarea acestui angajament, IPM trebuie dotat cu personal dedicat intervențiilor operative, instruit și prezent în serviciu în regim continuu, ceea ce nu poate fi realizat prin menținerea exclusivă a atribuțiilor generale prevăzute pentru inspectorii de stat. În acest context, apariția funcției de inspector responsabil de reacție imediată la alertele de mediu răspunde unei necesități obiective: intervenția în timp real la cazuri precum poluări accidentale, deversări industriale, incendii, tăieri ilegale, transport ilegal de deșeuri sau alte activități care generează prejudicii ireversibile mediului.

Introducerea articolelor 28¹ și 28² în Legea nr. 1515/1993 oferă temeiul legal necesar pentru instituirea funcției de inspector de mediu responsabil de asigurarea funcționalității mecanismului de reacție imediată la alertele de mediu și pentru stabilirea expresă a drepturilor acestuia.

Reglementarea acestor atribuții la nivel de lege primară asigură legalitatea intervențiilor imediate și oferă protecția juridică necesară personalului aflat în exercitarea funcției, reducând riscul contestării actelor în instanță și consolidând poziția instituției în acțiunile interinstituționale.

Adoptarea acestui amendament va permite operaționalizarea mecanismului național de reacție imediată la alertele de mediu, va asigura intervenția promptă în situații cu impact major, va reduce costurile de remediere ulterioară și va întări capacitatea statului de a preveni și sancționa prompt încălcările legislației de mediu. Totodată, instituirea unei astfel de structuri va contribui la creșterea încrederii publicului în instituțiile statului, precum și la conformitatea Republicii Moldova cu standardele europene privind protecția mediului și guvernanta ecologică.

Concomitent, prin prezentul amendament /prezenta inițiativă legislativă se propune includerea unor prevederi care vor reglementa posibilitatea șefului Inspectoratului de a antrena inspectorii respectivi în activități de muncă suplimentare, inclusiv peste orele de program și în zile nelucrătoare. Această reglementare se impune a fi necesară în condițiile în care, activitatea inspectorilor respectivi, prin natura ei, diferită de activitatea de control planificat sau administrare clasică realizată de ceilalți inspectorii, or, aceștia vor interveni în regim continuu, inclusiv pe timp de noapte, în zile de odihnă sau în condiții de urgență, pentru documentarea, prevenirea și stoparea imediată a prejudiciilor aduse mediului.

Acest regim de muncă nu poate fi subsumat normelor obișnuite ale funcției publice, de inspector de mediu care se bazează pe un program standard, fără obligația de intervenție imediată și fără restricții suplimentare privind conduita sau disponibilitatea.

Acest amendament reprezintă fundamentul prin care statul trece de la reacție simbolică la protecție reală a mediului. Introducerea articolelor 28¹ și 28² în Legea nr. 1515/1993 creează temeiul juridic necesar pentru instituirea funcției de inspector de gardă și pentru stabilirea explicită a drepturilor și atribuțiilor acestuia, inclusiv:

- accesul nestingherit la obiective;
- oprirea mijloacelor de transport;
- solicitarea documentelor justificative;
- prelevarea probelor;
- dispunerea măsurilor provizorii de suspendare a activităților periculoase;
- cooperarea cu alte autorități competente în situații ce depășesc competența IPM.

Reglementarea acestor competențe la nivel de lege primară asigură legalitatea intervențiilor imediate, protecția juridică a personalului și reducerea riscului de contestare a actelor administrative în instanță.

De asemenea potrivit prevederilor prezentului proiect se regăsește necesitatea stabilirea autorității competente în domeniul gestionării substanțelor chimice, astfel acest proiectul de lege vizează, de asemenea, stabilirea explicită a autorității administrative competente în domeniul gestionării integrate a substanțelor chimice, în conformitate cu Legea nr. 277/2018 și cu angajamentele asumate prin Acordul de Asociere RM–UE.

Deși Legea nr. 277/2018 prevedea reorganizarea Agenției Naționale de Reglementare a Activităților Nucleare, Radiologice și Chimice, această reformă nu a fost realizată până în prezent. În acest context, prin reformarea Agenției de Mediu (PHG nr. 136/MM/2024 și nr. 137/MM/2024), se impune desemnarea expresă a acesteia drept autoritate competentă în domeniul substanțelor chimice, fapt ce va permite aplicarea efectivă a legislației și finalizarea reformei instituționale.

Proiectul urmărește implementarea parțială a legislației naționale la Regulamentul (CE) nr. 1221/2009 (EMAS), prin instituirea cadrului normativ privind recunoașterea la nivel național a persoanelor juridice înregistrate EMAS într-un stat membru al UE. Lipsa acestui mecanism constituie în prezent un obstacol pentru politicile moderne de economie verde, achiziții publice ecologice și competitivitate economică.

În contextul angajamentelor Republicii Moldova în calitate de stat candidat la aderarea Uniunii Europene, armonizarea legislației naționale cu acquis-ul comunitar în domeniul mediului reprezintă o cerință strategică. EMAS este un element central al „Agendei verzi și conectivității durabile” și contribuie direct la realizarea obiectivelor Pactului Ecologic European. Conform evaluărilor Comisiei Europene, implementarea EMAS în statele membre și candidate generează beneficii multiple: modernizarea administrativă, creșterea eficienței economice, încurajarea inovării, reducerea costurilor operaționale și dezvoltarea unor modele de afaceri sustenabile.

În prezent, Republica Moldova nu dispune de un cadru normativ dedicat participării voluntare a organizațiilor la sistemul comunitar de management ecologic și de audit (EMAS) și nici de un mecanism de recunoaștere oficială la nivel național a organizațiilor care implementează acest sistem. Această lipsă reprezintă un obstacol semnificativ pentru alinierea la standardele europene de protecție a mediului și dezvoltare durabilă. Deși cadrul legislativ național – inclusiv Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului, Legea nr. 131/2015 cu privire la achizițiile publice, Legea nr. 74/2024 privind acțiunile climatice și alte acte normative, consacrează principii generale privind protecția mediului și fac tangențială referință la EMAS, ele nu conțin prevederi clare privind procedura de recunoaștere, înregistrare și evidență a persoanelor juridice deținătoare EMAS. Lipsa acestei reglementări împiedică funcționarea unui instrument avansat, recunoscut la nivel european, care asigură îmbunătățirea continuă a performanței de mediu a organizațiilor.

Absența EMAS din legislația națională afectează competitivitatea întreprinderilor moldovenești pe piața internă, limitează capacitatea acestora de a demonstra conformarea voluntară la standarde de mediu superioare și reduce vizibilitatea performanței lor ecologice. În același timp, această lacună restrânge posibilitățile statului de a promova politici eficiente

de economie circulară, producție curată și consum durabil, precum și de a integra criteriile de performanță ecologică în politicile publice, inclusiv în achizițiile publice verzi.

Prin urmare, amendamentele la Legea nr. 1515/1993 au drept scop de a institui cadrul normativ național privind recunoașterea la nivel național al persoanelor juridice care dețin o înregistrare valabilă în EMAS, efectuată într-un stat membru al UE, în conformitate cu cerințele UE privind participarea voluntară a organizațiilor la un sistem comunitar de management de mediu și audit (EMAS), în vederea consolidării competitivității economice, stimulării investițiilor verzi și promovării unei guvernante moderne în domeniul protecției mediului.

Totodată, amendamentele vizează alinierea parțială la Regulamentul (UE) nr. 691/2011 privind conturile economice de mediu, contribuind la modernizarea sistemului național de colectare și raportare a datelor de mediu, creșterea transparenței și fundamentarea politicilor publice pe date comparabile la nivel european.

Alinierea legislației Republicii Moldova la Regulamentul (UE) nr. 691/2011 privind conturile economice de mediu reprezintă un pas esențial în modernizarea sistemului național de monitorizare a relației dintre economie și mediu. Acest regulament oferă o metodologie unitară, folosită în întreaga Uniune Europeană, pentru colectarea și raportarea datelor privind emisiile, utilizarea resurselor, taxele de mediu și cheltuielile pentru protecția mediului. Prin preluarea acestor standarde, Republica Moldova își consolidează capacitatea de a produce date comparabile internațional, de înaltă calitate, care pot susține politici publice fundamentate pe dovezi reale. În același timp, conturile economice de mediu permit o înțelegere mult mai profundă a modului în care activitățile economice influențează mediul. Guvernul, autoritățile locale și mediul de afaceri pot utiliza aceste informații pentru a evalua impactul real al deciziilor economice, pentru a identifica domeniile unde intervențiile sunt necesare și pentru a urmări progresul în direcția economiei verzi și circulare. Datele armonizate ajută la evaluarea riscurilor de mediu, la fundamentarea investițiilor sustenabile și la creșterea transparenței în fața cetățenilor și a partenerilor externi. În ansamblu, amendamentele la Legea nr. 1515/1993 au drept scop de a asigura alinierea parțială la Regulamentul nr. 691/2011, ceea ce va permite o investiție în capacitatea Republicii Moldova de a-și gestiona eficient resursele, de a-și proteja mediul și de a-și consolida drumul spre dezvoltare durabilă.

Prezenta inițiativă legislativă fundamentează necesitatea completării Legii nr. 1515/1993 cu prevederi privind crearea **Instituției Publice „Arii Naturale Protejate de Stat” (ANPS)**, ca structură centrală specializată pentru administrarea unitară a fondului ariilor naturale protejate, în conformitate cu Legea nr. 1538/1998.

Lipsa unei autorități unice de coordonare generează dificultăți în planificarea strategică, monitorizare și evaluare. ANPS, instituită ca instituție publică cu personalitate juridică, în subordinea autorității publice centrale pentru protecția mediului, cu Ministerul Mediului în calitate de fondator, va asigura:

- administrarea coerentă a rețelei naționale de arii naturale protejate;
- delimitarea clară a competențelor;
- creșterea eficienței măsurilor de conservare a biodiversității.

Inițiativa se fundamentează pe necesitatea consolidării capacității administrative a statului în domeniul protecției mediului, în special în contextul aplicării Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat, precum și al respectării angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova în domeniul conservării biodiversității.

În prezent, administrarea ariilor naturale protejate este caracterizată de lipsa unei structuri centrale specializate care să asigure coordonarea, planificarea strategică, monitorizarea și evaluarea unitară a activităților de management. Această situație generează dificultăți în aplicarea eficientă a politicilor publice de mediu, în utilizarea durabilă a resurselor naturale și în asigurarea unui nivel adecvat de conservare a habitatelor și speciilor protejate.

Crearea Instituției Publice „Arii Naturale Protejate de Stat” este necesară pentru a institui un cadru instituțional clar, stabil și funcțional, care să permită administrarea coerentă a rețelei naționale de arii naturale protejate și să asigure responsabilitate unică în domeniu.

În ansamblu, modificările propuse sunt necesare pentru asigurarea funcționării coerente și eficiente a instituțiilor din domeniul mediului, consolidarea capacităților administrative ale statului și respectarea angajamentelor Republicii Moldova asumate prin Acordul de Asociere RM–UE și documentele de politici naționale. Adoptarea proiectului de lege va contribui la trecerea de la un model reactiv la un sistem funcțional, preventiv și aliniat standardelor europene de guvernanță ecologică, asigurând protecția reală și durabilă a mediului înconjurător.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Elementele noi țin exclusiv de actualizarea denumirii instituției competente. Aceste ajustări sunt necesare pentru a asigura integritatea și funcționalitatea cadrului normativ după transferul atribuțiilor către Agenția de Mediu.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul simplifică procesul administrativ prin consolidarea atribuțiilor într-o singură instituție. Se estimează creșterea eficienței procesului decizional.

Consecvent, prezentul proiect prevede desemnarea autorității competente în domeniu de gestionare a substanțelor chimice. Astfel, se propune substituirea *Agenției Naționale de Reglementare a Activităților Nucleare, Radiologic și Chimice* cu *Agenția de Mediu*, respectiv *Agenția Națională* cu *Agenția* pe tot parcursul textului Legii nr. 277/2018 privind substanțele chimice.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea prezentului proiect de modificare nu necesită alocarea de mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat, întrucât acesta are un caracter normativ și vizează exclusiv stabilirea autorității competente în domeniul gestionării substanțelor chimice.

Totodată, eventualele implicații financiare aferente reorganizării instituționale a Agenției de Mediu care urmează să preia atribuțiile prevăzute de Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice vor fi evaluate și reflectate distinct în proiectul de hotărâre de Guvern privind reforma instituțională a *număr unic -137/MM/2024* și *număr unic 136/MM/2024*, elaborat separat în acest scop.

Prin urmare, proiectul de modificare a Legii nr. 277/2018 privind substanțele chimice nu generează impact bugetar direct la etapa actuală, iar eventualele cheltuieli conexe reorganizării instituționale vor fi fundamentate și acoperite în cadrul actului normativ specific de reformă instituțională.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul nu introduce noi obligații, taxe sau proceduri pentru operatorii economici.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul nu influențează direct domeniul social, relațiile de muncă sau protecția socială a cetățenilor. De asemenea proiectul nu implică prelucrarea datelor cu caracter personal și nu afectează echitatea sau egalitatea de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Proiectul are un efect pozitiv indirect, prin consolidarea capacității instituționale a Agenției de Mediu de a exercita un control mai eficient asupra resurselor naturale.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu au fost identificate impacturi negative sau riscuri asupra altor domenii.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul asigură alinierea parțială la Regulamentul (UE) nr. 691/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 iulie 2011 privind conturile economice de mediu europene. Proiectul transpune art. 1 și 3 al Regulamentul (UE) nr. 691/2011.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul susține implementarea indirectă a Directivei 2006/21/CE privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive, prin consolidarea rolului autorității naționale de mediu. Totodată, proiectul asigură implementarea Regulamentului (CE) nr. 1221/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind participarea voluntară a organizațiilor la sistemul comunitar de management de mediu și audit (EMAS) prin recunoașterea la nivel național al persoanelor juridice care dețin o înregistrare valabilă în EMAS efectuată într-un stat membru al UE, în conformitate cu cerințele UE prevăzute în regulament. În contextul în care se constată imposibilitatea preluării altor prevederi al Regulamentului UE, la etapa de pre-aderere, se consideră oportună doar recunoașterea, înregistrarea și evidența persoanelor juridice care dețin o înregistrare valabilă în EMAS efectuată într-un stat membru al UE.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Potrivit Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul va fi supus consultărilor publice cu părțile interesate și publicul larg prin intermediul consultărilor publice pe platforma parlamentară.

7. Concluziile expertizelor

În condițiile art. 36-37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, după etapa avizării și consultării publice, proiectul de lege urmează a fi remis Centrului Național Anticorupție pentru expertiză anticorupție și Ministerului Justiției pentru expertiză juridică. Rezultatele acestor expertize urmează a fi completate în compartimentul referit.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

După adoptare, legea urmează să fie publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și va fi integrată în actele menționate supra.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Totodată, pentru includerea/integrarea legii respective în cadrul normativ, vor fi necesare și modificări la unele acte ale Guvernului și ale Președintelui Republicii Moldova.

Sergiu LAZARENCU

Deputat în Parlament

TABEL DE CONCORDANȚĂ

Titlul actului Uniunii Europene, inclusiv cele mai recente amendamente incluse: <i>Regulamentul (UE) nr. 691/2011 al Consiliului din 6 iulie 2011 privind conturile economice de mediu europene (text cu relevanță pentru SEE), CELEX: 02011R0691-20250624, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 192 din 22 iulie 2011.</i>			
Titlul actului normativ național: <i>Proiectul Legii pentru modificarea unor acte normative (Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător)</i>			
Gradul de compatibilitate: Compatibil <i>Proiectul Legii pentru modificarea unor acte normative (Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător), transpune parțial Regulamentul (UE) nr. 691/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 iulie 2011 privind conturile economice de mediu europene (text cu relevanță pentru SEE), CELEX: 02011R0691-20250624, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 192 din 22 iulie 2011.</i>			
Autoritatea/persoana responsabilă:			
Data întocmirii/actualizării 18 decembrie 2025			
Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național		Observații
	Gradul de compatibilitate		
6.	7.		9.
	Art. 86⁶. (1) Conturile economice de mediu se elaborează în cadrul următoarelor module: 1) modulul pentru conturile referitoare la emisiile atmosferice, care înregistrează fluxurile de materiale gazoase și granulate reziduale provenite din economia națională și emise în atmosferă. Datele sunt prezentate într-un format compatibil cu sistemul de conturi naționale și sunt defalcate pe activități economice, incluzând atât producția, cât și consumul; 2) modulul pentru taxele referitoare la mediu, în funcție de activitatea economică, care înregistrează veniturile din taxele referitoare la mediu ale economiilor naționale în funcție de activitatea economică, incluzând atât producția, cât și consumul;		Compatibil

Prezentul regulament stabilește un cadru comun pentru colectarea, compilarea, transmiterea și evaluarea conturilor economice de mediu europene în scopul de a crea conturi economice de mediu sub formă de conturi satelit la Sistemul	3) modulul pentru conturile referitoare la fluxul de materiale la scară economică, care acoperă toate materialele solide, gazease și lichide, cu excepția fluxurilor de aer și de apă, măsurate în unități de masă pe an; 4) modulul pentru conturile de cheltuieli pentru protecția mediului, care înregistrează date privind cheltuielile legate de protecția mediului, și anume resursele economice alocate de către unitățile rezidente protecției mediului; 5) modulul pentru conturile sectorului bunurilor și serviciilor de mediu, care înregistrează date cu privire la activitățile de producție ale economiei naționale care generează produse de mediu; 6) modulul pentru conturile referitoare la fluxurile fizice de energie, care înregistrează datele privind energia în legătură cu activitățile economice ale unităților rezidente ale economiilor naționale sub formă de defalcări pe activități economice; 7) modulul pentru conturile pentru păduri, care înregistrează date cu privire la resursele forestiere și activitatea economică din sectorul silviculturii și al exploataării forestiere într-un mod pe deplin compatibil cu datele raportate în cadrul Sistemului European de Conturi 2010; 8) modulul pentru conturile referitoare la subvenții de mediu și transferuri similare, care înregistrează date privind transferurile curente și de capital destinate sprijinirii activităților prin care se protejează mediul și resursele naturale, inclusiv producția și utilizarea produselor de mediu, într-un mod compatibil cu conceptele și definițiile Sistemului European de Conturi 2010; 9) modulul pentru conturile referitoare la ecosisteme, care înregistrează date despre amploarea și starea activelor ecosistemice și despre serviciile furnizate de acestea societății și economiei. (2) Cerințele privind colectarea, compilarea, transmiterea și evaluarea conturilor economice de mediu sub formă de conturi satelit la Sistemul european de conturi 2010 se stabilește prin ordinul ministrului mediului.
---	---

Articolul 1

Obiect

europăen de conturi 2010 (SEC 2010) prevăzut în Regulamentul (UE) nr. 549/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (1), furnizând metodologia, standardele, definițiile, clasificările și normele contabile comune destinate a fi utilizate pentru compilarea conturilor economice de mediu. Prezentul regulament contribuie, de asemenea, la furnizarea de informații fiabile cu privire la principalele tendințe, presiuni și factori determinanți pentru schimbările de mediu și, prin urmare, sprijină monitorizarea și evaluarea progreselor înregistrate de Uniune în îndeplinirea obiectivelor sale de mediu prevăzute în dreptul Uniunii, precum și a angajamentelor sale internaționale în domeniul mediului.	Art. 86⁵ – (1) Conturile economice de mediu constituie un sistem statistic oficial, integrat în cadrul contabilității naționale, destinat evidențierii și cuantificării relațiilor dintre economie și mediu, prin colectarea, organizarea și raportarea unitară a datelor privind utilizarea resurselor naturale, fluxurile de materiale și energie, emisiile și alte presiuni asupra mediului, precum și a valorilor economice asociate acestora. (2) Elaborarea și actualizarea conturilor economice de mediu se realizează în conformitate cu standardele internaționale aplicabile, respectiv Sistemul de Conturi de Mediu-Economie (SEEA), precum și cele mai bune practice ale Uniunii Europene în materie, fiind asigurată compatibilitatea și comparabilitatea acestora cu indicatorii utilizați în conturile naționale. (3) Conturile economice de mediu au caracter obligatoriu pentru autoritățile și instituțiile publice responsabile cu colectarea și furnizarea datelor statistice de mediu și economice și constituie fundament pentru elaborarea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice în domeniul protecției mediului, dezvoltării durabile, economiei circulare și adaptării la schimbările climatice. (4) Instituțiile prevăzute la alin. (3) au obligația de a asigura acuratețea, completitudinea, coerența și transmiterea la termen a datelor necesare întocmirii conturilor economice de mediu, în conformitate cu metodologiile stabilite de Biroul Național de Statistică în colaborare cu autoritatea centrală pentru resursele naturale și mediu.	
--	--	--

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

1.

„emisii atmosferice” înseamnă fluxul fizic de materiale gazoase sau granulate din economia națională (procese de producție sau de consum) către atmosferă (ca parte a sistemului de mediu);

2.

„taxă referitoare la mediu” înseamnă o taxă a cărei bază de impunere este o unitate fizică (sau o aproximare a unei unități fizice) a ceva care are un impact negativ specific dovedit asupra mediului, și care este identificată de ► M3, SEC 2010 ◀ drept taxă;

3.

„conturi referitoare la fluxul de materiale la scară economică (CFM-SC)” înseamnă compilatii coerente ale intrărilor de materiale în economiile naționale, schimbărilor stocului de materiale în cadrul economiei și ieșirilor de materiale către alte economii sau către mediu;

▼ M1

4.

„cheltuieli pentru protecția mediului” înseamnă resurse economice alocate de către unitățile rezidente protecției mediului. Protecția mediului include toate activitățile și acțiunile care au ca scop principal prevenirea, reducerea și eliminarea poluării și a oricărei alte degradări a mediului. Aceste activități și acțiuni includ toate măsurile

luate pentru restabilirea mediului după ce a fost degradat. Sunt excluse din această definiție activitățile care, deși sunt benefice pentru mediu, satisfac în principal necesitățile tehnice sau cerințele interne de igienă sau de securitate și siguranță ale unei întreprinderi sau ale unei alte instituții;

5.

Incompatibil

Noțiunile vor fi alinate prin ordinul ministrului mediului.

„sectorul bunurilor și serviciilor de mediu” înseamnă activitățile de producție ale unei economii naționale care generează produse de mediu (produse și servicii de mediu). Produsele de mediu sunt produse care au fost fabricate în scopul protecției mediului, conform definiției de la punctul 4, și al gestionării resurselor. Gestionarea resurselor include conservarea, menținerea și ameliorarea rezervelor de resurse naturale și, prin urmare, protejarea acestor resurse împotriva epuizării; 6. „conturi referitoare la fluxul fizic de energie” înseamnă compilații coerente ale fluxurilor fizice de energie în economiile naționale, ale fluxurilor care circulă în cadrul economiei și ale ieșirilor către alte economii sau către mediu;		
▼M3 7. „conturi pentru păduri” înseamnă conturi de active pentru resursele forestiere, care cuprind suprafețe împădurite și masa lemnoasă de pe suprafețe împădurite, precum și conturi de activitate economică pentru silvicultură și exploatare forestieră; 8.		
„subvenții de mediu și transferuri similare” înseamnă transferuri curente și de capital, în sensul SEC 2010, destinate sprijinirii activităților de protecție a mediului și de ocrotire a resurselor naturale și a produselor conexe; 9.		
„conturi referitoare la ecosisteme” înseamnă un set de conturi menite să furnizeze informații coerente cu privire la amploarea și starea ecosistemelor și cu privire la fluxurile de servicii dinspre ecosistemele respective către sistemul socioeconomic.		

Articolul 3 Module (1) Conturile economice de mediu care urmează să fie compilate în conformitate cu cadrul comun menționat la articolul 1 sunt grupate în următoarele module: (a) un modul pentru conturile referitoare la emisiile atmosferice, astfel cum s-a stabilit în anexa I; (b) un modul pentru taxele referitoare la mediu, în funcție de activitatea economică, astfel cum s-a stabilit în anexa II; (c) un modul pentru conturile referitoare la fluxul de materiale la scară economică, astfel cum s-a stabilit în anexa III; ▼M1 (d) un modul pentru conturile de cheltuieli pentru protecția mediului, în conformitate cu anexa IV; (e) un modul pentru conturile sectorului bunurilor și serviciilor de mediu, în conformitate cu anexa V; (f) un modul pentru conturile referitoare la fluxurile fizice de energie, în conformitate cu anexa VI; ▼M3 (g) un modul pentru conturile pentru păduri, astfel cum este prevăzut în anexa VII; (h) un modul pentru conturile referitoare la subvenții de mediu și transferuri similare, astfel cum este prevăzut în anexa VIII; (i) un modul pentru conturile referitoare la ecosisteme, astfel cum este prevăzut în anexa IX.	Art. 86⁶ - (1) Conturile economice de mediu se elaborează în cadrul următoarelor module: 10) modulul pentru conturile referitoare la emisiile atmosferice, care înregistrează fluxurile de materiale gazoase și granulate reziduale provenite din economia națională și emise în atmosferă. Datele sunt prezentate într-un format compatibil cu sistemul de conturi naționale și sunt defalcate pe activități economice, incluzând atât producția, cât și consumul; 11) modulul pentru taxele referitoare la mediu, în funcție de activitatea economică, care înregistrează veniturile din taxele referitoare la mediu ale economiilor naționale în funcție de activitatea economică, incluzând atât producția, cât și consumul; 12) modulul pentru conturile referitoare la fluxul de materiale la scară economică, care acoperă toate materialele solide, gazoase și lichide, cu excepția fluxurilor de aer și de apă, măsurate în unități de masă pe an; 13) modulul pentru conturile de cheltuieli pentru protecția mediului, care înregistrează date privind cheltuielile legate de protecția mediului, și anume resursele economice alocate de către unitățile rezidente protecției mediului; 14) modulul pentru conturile sectorului bunurilor și serviciilor de mediu, care înregistrează date cu privire la activitățile de producție ale economiei naționale care generează produse de mediu; 15) modulul pentru conturile referitoare la fluxurile fizice de energie, care înregistrează datele privind energia în legătură cu activitățile economice ale unităților rezidente ale economiilor naționale sub formă de defalcări pe activități economice; 16) modulul pentru conturile pentru păduri, care înregistrează date cu privire la resursele forestiere și activitatea economică din sectorul silviculturii și al exploataării forestiere într-un mod pe deplin compatibil cu datele raportate în cadrul Sistemului European de Conturi 2010; 17) modulul pentru conturile referitoare la subvenții de mediu și transferuri similare, care înregistrează date privind transferurile curente și de capital destinate sprijinirii activităților prin care se protejează mediul și resursele naturale, inclusiv producția și utilizarea produselor de mediu, într-un	Compatibil
--	---	-------------------

	mod compatibil cu conceptele și definițiile Sistemului European de Conturi 2010; 18) modulul pentru conturile referitoare la ecosisteme, care înregistrează date despre amploarea și starea activelor ecosistemice și despre serviciile furnizate de acestea societății și economiei.				
(2) Fiecare anexă conține următoarele informații: (a) obiectivele pentru care trebuie să fie compilate conturile; (b) acoperirea conturilor; (c) lista caracteristicilor pentru care trebuie compilate și transmise datele; (d) primul an de referință, frecvența și termenele de transmitere pentru compilarea conturilor; (e) tabelele de raportare; (f) durata maximă a perioadelor de tranziție menționate la articolul 8, în cursul căreia Comisia poate acorda derogări.		Incompatibil		Alinierea se va asigura prin ordinul ministrului mediului.	

(3) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 9, atunci când este necesar pentru a ține seama de evoluțiile de mediu, economice și tehnice: (a) pentru a completa prezentul regulament prin furnizarea de orientări metodologice; (b) pentru a modifica anexele I-VI în ceea ce privește informațiile menționate la alineatul (2) literele (c), (d) și (e); (c) pentru a modifica anexele VII, VIII și IX în ceea ce privește informațiile menționate la alineatul (2) literele (c), (d) și (e), cu condiția ca: (i) lista caracteristicilor menționate la alineatul (2) litera (c) să fie modificată cu cel mult patru caracteristici pentru fiecare anexă o dată la trei ani; și (ii) informațiile menționate la alineatul (2) litera (d) să fie modificate numai pentru a stabili primul an de referință, frecvența și termenele de transmitere în cazul oricăror caracteristici adăugate. În procesul de exercitare a competenței conferite în temeiul prezentului alineat, Comisia se asigură că actele sale delegate nu impun o sarcină suplimentară considerabilă statelor membre sau respondenților. Comisia își motivează în mod corespunzător actele sale delegate.	Norme UE neaplicabile pentru RM	Vizează Comisia UE
--	--	---------------------------

(4) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 9, pentru a specifica produsele energetice menționate în anexa VI secțiunea 3, pe baza listelor stabilite în anexele la Regulamentul (CE) nr. 1099/2008 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾. Aceste acte delegate nu impun o sarcină suplimentară semnificativă asupra statelor membre sau a respondenților. La întocmirea și, ulterior, la actualizarea listelor menționate la primul paragraf, Comisia își justifică în mod corespunzător acțiunile, utilizând, dacă este cazul, contribuțiile unor experți din domeniu cu privire la o analiză a rentabilității, care să includă o evaluare a sarcinii impuse respondenților și a costurilor de producție.		Norme UE neaplicabile pentru RM	Vizează Comisia UE
(5) Pentru a facilita o aplicare uniformă a anexei V, Comisia întocmește, până la 31 decembrie 2015, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, o culegere cu titlu indicativ a bunurilor și serviciilor de mediu și a activităților economice care urmează să facă obiectul anexei V pe baza următoarelor categorii: servicii specifice de mediu, produse destinate exclusiv mediului (produse conexe), bunuri adaptate și tehnologii de mediu. Comisia actualizează culegerea ori de câte ori este necesar. Actele de punere în aplicare menționate la primul paragraf se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 11 alineatul (2).		Norme UE neaplicabile pentru RM	Vizează Comisia UE

<i>Articolul 4</i> ▼M3 Studii-pilot și studii de fezabilitate (1) Comisia stabilește un program de studii-pilot și studii de fezabilitate care urmează să fie realizate de statele membre, pe bază de voluntariat, în scopul de a dezvolta raportarea și de a îmbunătăți calitatea datelor, de a stabili serii cronologice lungi și de a dezvolta metodologia. Programul cuprinde studii-pilot pentru testarea noilor module pentru conturile economice de mediu. La elaborarea programului, Comisia acordă o atenție deosebită modulelor care generează date referitoare la subvențiile pentru energie, inclusiv subvențiile pentru combustibili fosili, și se asigură că nu se creează sarcini administrative sau financiare suplimentare pentru statele membre și pentru respondenți.	Norme UE neaplicabile pentru RM	Vizează Comisia UE
(2) Rezultatele studiilor-pilot sunt evaluate și publicate de către Comisie, ținând seama de beneficiile disponibilității datelor în raport cu costul colectării și cu sarcina administrativă a răspunsului. Aceste rezultate sunt luate în calcul în propunerile de introducere de noi module pentru conturile economice de mediu pe care Comisia le-ar putea include în raportul menționat la articolul 10.	Norme UE neaplicabile pentru RM	Vizează Comisia UE

(3) Pe lângă programul de studii-pilot și studii de fezabilitate, până la 27 iunie 2026, Comisia (Eurostat), în cooperare cu statele membre, efectuează o evaluare a posibilităților metodologice și a fezabilității evaluării monetare, a posibilităților de raportare în cazul în care acestea lipsesc și a posibilităților modalități alternative de măsurare pentru conturile referitoare la servicii ecosistemice, ținând seama de standardele internaționale ale Sistemului de conturi economice și de mediu – contabilitatea referitoare la ecosisteme (SEEA EA). Pe baza rezultatelor evaluării și ale studiilor respective, Comisia poate prezenta Parlamentului European și Consiliului o propunere legislativă de modificare a prezentului regulament pentru a include conturile monetare referitoare la ecosisteme.		Norme UE neaplicabile pentru RM	Vizează Comisia Eurostat
<i>Articolul 5</i> Colectarea datelor (1) În conformitate cu anexele la prezentul regulament, statele membre colectează datele necesare pentru observarea caracteristicilor menționate la articolul 3 alineatul (2) litera (c). (2) Statele membre colectează datele necesare utilizând o combinație a diferitelor surse precizate mai jos, aplicând principiul simplificării administrative: (a) anchete; (b) proceduri de estimare statistică în cazul în care unele caracteristici nu au fost observate în cazul tuturor unităților; (c) surse administrative; ▼M3 (d) orice altă sursă, metodă sau abordare inovatoare relevantă, în măsura în care permite elaborarea unor conturi economice de mediu comparabile și conforme cu cerințele de calitate specifice aplicabile.		Incompatibil	Alinirea se va asigura prin ordinul ministrului mediului.

Statele membre care decid să utilizeze sursele, metodele sau abordările inovatoare menționate la litera (d) informează Comisia (Eurostat) cât mai curând posibil înainte de sfârșitul anului care precedă punerea în aplicare a metodei și furnizează detalii privind calitatea datelor obținute. ▼B (3) Statele membre informează Comisia și furnizează detalii referitoare la metodele și sursele utilizate.				Alinierea se va asigura prin ordinul ministrului mediului.
<i>Articolul 6</i> Transmiterea către Comisie (Eurostat) (1) Statele membre transmit Comisiei (Eurostat) datele prevăzute în anexe, inclusiv datele confidențiale, la termenele prevăzute în anexe. (2) Datele sunt transmise într-un format tehnic corespunzător, pe care Comisia îl stabilește prin acte de punere în aplicare. Respectiv datele de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 11 alineatul (2).		Incompatibil		Incompatibil
<i>Articolul 7</i> Evaluarea calității (1) În sensul prezentului regulament, datelor care trebuie transmise li se aplică criteriile de calitate menționate la articolul 12 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 223/2009.		Incompatibil		Alinierea se va asigura prin ordinul ministrului mediului.
(2) Statele membre furnizează Comisiei (Eurostat) un raport privind calitatea datelor transmise.		Incompatibil		Alinierea se va asigura prin ordinul ministrului mediului.

(3) În cadrul aplicării criteriilor de calitate menționate la alineatul (1) datelor care fac obiectul prezentului regulament, Comisia adoptă acte de punere în aplicare în vederea definirii modalităților, structurii și periodicității rapoartelor de calitate. Respectiv, actele de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 11 alineatul (2).		Norme UE neaplicabile pentru RM	Vizează Comisia
(4) Comisia (Eurostat) evaluează calitatea datelor transmise și poate, în termen de o lună de la primirea datelor, să solicite statului membru în cauză să prezinte informații suplimentare referitoare la datele respective sau un set de date revizuit, după caz.		Norme UE neaplicabile pentru RM	Vizează Comisia

Articolul 8 Derogări (1) Comisia poate adopta acte de punere în aplicare prin care acordă derogări statelor membre în măsura în care sistemele statistice naționale necesită adaptări majore. Se pot acorda derogări de la anexe în cursul perioadei de tranziție menționate în cuprinsul lor. De asemenea, se pot acorda derogări de la măsurile de punere în aplicare și de la actele delegate adoptate în temeiul prezentului regulament. Aceste derogări pot fi acordate pentru o durată maximă de doi ani. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 11 alineatul (2). Primul paragraf al prezentului alineat nu se aplică modificărilor care rezultă din modificări ale clasificărilor și nomenclatoarelor sau ale cadrelor contabile ale conturilor naționale și regionale în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 549/2013.	Norme UE neaplicabile pentru RM Vizează Comisia
(2) În vederea obținerii unei derogări de la anexele VII, VIII și IX în temeiul alineatului (1), statul membru în cauză prezintă o cerere motivată Comisiei până la 27 decembrie 2026. În vederea obținerii unei derogări în temeiul alineatului (1) de la măsurile de punere în aplicare sau de la actele delegate adoptate în temeiul prezentului regulament care intră în vigoare după 26 decembrie 2024, statul membru în cauză prezintă o cerere motivată Comisiei în termen de trei luni de la data intrării în vigoare a măsurii sau a actului în cauză.	Incompatibil Alinierea se va asigura prin ordinul ministrului mediului.

<i>Articolul 8a</i> Finanțare (1) Pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, Uniunea furnizează institutelor naționale de statistică și altor autorități naționale menționate la articolul 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 223/2009 sprijin financiar în cadrul Programului privind piața unică instituit prin Regulamentul (UE) 2021/690 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, pentru: (a) elaborarea de metodologii în scopuri statistice în temeiul prezentului regulament, inclusiv prin participarea statelor membre la studiile-pilot și studiile de fezabilitate reprezentative menționate la articolul 4; (b) îmbunătățirea calității statistice a conturilor, în special pentru dezvoltarea sau îmbunătățirea proceselor, inclusiv prin soluții digitale care vizează producerea de statistici de mai bună calitate; (c) îmbunătățirea actualității conturilor și reducerea sarcinii administrative și de raportare.	Norme UE neaplicabile pentru RM	Vizează sistemul de finanțare a Uniunii
(2) Cuantumul contribuției financiare a Uniunii în temeiul prezentului articol se stabilește în conformitate cu normele Programului privind piața unică în cadrul procedurii bugetare anuale, sub rezerva disponibilității finanțării. Autoritatea bugetară stabilește creditele disponibile pentru fiecare an.	Norme UE neaplicabile pentru RM	Vizează cuantumul contribuției financiare a Uniunii

(3) În vederea punerii în aplicare a prezentului regulament, se poate pune, de asemenea, la dispoziția institutelor naționale de statistică și a altor autorități naționale menționate la articolul 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 223/2009 o contribuție financiară provenită de la alte programe financiare aplicabile ale Uniunii, în conformitate cu normele programelor respective.		Norme UE neaplicabile pentru RM	Vizează contribuția financiară provenită de la alte programe financiare aplicabile ale Uniunii
<i>Articolul 9</i> Exercitarea delegării de competențe (1) Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute la prezentul articol. (2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 3 alineatele (3) și (4) și la articolul 10 se conferă Comisiei pe o perioadă de cinci ani de la 11 august 2011. Comisia elaborează un raport privind delegarea de competențe cu cel puțin nouă luni înainte de încheierea perioadei de cinci ani. Delegarea de competențe se prelungește tacit cu perioade identice, cu excepția cazului în care Parlamentul European sau Consiliul se opune prelungirii respective cu cel puțin trei luni înainte de încheierea fiecărei perioade. (3) Delegarea de competențe menționată la articolul 3 alineatele (3) și (4) și la articolul 10 poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în <i>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</i> sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare. (4) Înainte de adoptarea unui act delegat, Comisia consultă experții desemnați de fiecare stat membru în conformitate cu principiile		Norme UE neaplicabile pentru RM	Vizează competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei

prevăzute în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare. (5) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului. (6) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 3 alineatul (3) sau (4) sau al articolului 10 intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecții în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliul sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.			Vizează Comisia (Eurostat) care instituie un portal de date statistice privind conturile economice de mediu („tablou de bord”),
<i>Articolul 9a</i> Portalul de date statistice privind conturile economice de mediu („Tabloul de bord”) (1) Comisia (Eurostat) instituie un portal de date statistice privind conturile economice de mediu („tablou de bord”), care sintetizează indicatorii-cheie din conturile economice de mediu într-un mod ușor de utilizat și interactiv. Portalul de date afișează datele furnizate de statele membre în fiecare dintre modulele prevăzute în prezentul regulament, precum și datele privind investițiile în atenuarea schimbărilor climatice menționate la articolul 10 al patrulea paragraf. (2) Portalul de date devine operațional până la 31 decembrie 2024 și este actualizat de Comisie (Eurostat) o dată pe an. Portalul de date este pus la dispoziția publicului pe site-ul web al Eurostat.	Norme UE neaplicabile pentru RM		

<i>Articolul 10</i> Raportarea și reexaminarea Până la 31 decembrie 2013 și ulterior din trei în trei ani, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind punerea în aplicare a prezentului regulament. În raportul respectiv se evaluează în special calitatea datelor transmise, metodele de colectare a datelor, sarcina administrativă a statelor membre și a unităților de respondenți, precum și fezabilitatea și eficacitatea statisticilor respective. După caz, ținând seama de rezultatele menționate la articolul 4 alineatul (2), raportul este însoțit de propuneri: ▼M3 de introducere de noi module pentru conturile economice de mediu, cum ar fi conturile pentru apă (cantitative și calitative), conturile de cheltuieli legate de gestionarea resurselor, subvenții sau măsuri de sprijin potențial dăunătoare pentru mediu și conturile referitoare la deșeuri ▼B menite să conducă la îmbunătățirea în continuare a calității datelor și a metodelor de colectare a datelor, îmbunătățind astfel sfera de acoperire a datelor și comparabilitatea acestora și reducând sarcina administrativă care le revine întreprinderilor și administrației. ▼M3 Până la 31 decembrie 2024 și, ulterior, cel puțin la fiecare doi ani, Comisia (Eurostat) elaborează o publicație digitală care conține date și statistici privind atenuarea schimbărilor climatice, inclusiv investiții, compilate pe baza datelor relevante disponibile din modulele conturilor economice de mediu și, dacă este cazul, din alte surse de date.		Vizează raportarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliul
	Norme UE neaplicabile pentru RM	

Comisia adoptă acte delegate în conformitate cu articolul 9 pentru a modifica, după caz, secțiunea 3 din anexa V astfel încât să includă caracteristici privind alte investiții în atenuarea schimbărilor climatice. Datele incluse în publicația digitală menționată la al treilea paragraf al prezentului articol furnizează o defalcare a datelor pe stat membru, inclusiv în ceea ce privește investițiile, și acoperă toate sectoarele și activitățile economice. Până la 27 decembrie 2026, Comisia evaluează calitatea datelor disponibile referitoare la subvențiile pentru energie, inclusiv subvențiile pentru combustibilii fosili, la adaptarea la schimbările climatice și la apă și, dacă este cazul, prezintă Parlamentului European și Consiliului o propunere legislativă privind introducerea de noi module pentru conturile economice de mediu pentru subvenții pentru energie, inclusiv subvenții pentru combustibili fosili, adaptarea la schimbările climatice, inclusiv cheltuielile pentru aceasta și pentru conturile privind apa.			
<i>Articolul 11</i> Comitetul (1) Comisia este asistată de Comitetul Sistemului Statistic European, instituit prin Regulamentul (CE) nr. 223/2009. Respectivul comitet este un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011. (2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.	Norme UE neaplicabile pentru RM	Vizează Comitetul	

<i>Articolul 12</i> Întrarea în vigoare Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în <i>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</i>. Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.		Vizează intrarea în vigoare a actului UE
<i>ANEXA I</i> MODUL PENTRU CONTURILE REFERITOARE LA EMISIILE ATMOSFERICE <i>Secțiunea I</i> <i>OBJECTIVE</i> Conturile referitoare la emisiile atmosferice înregistrează și prezintă datele cu privire la emisiile atmosferice într-un mod compatibil cu sistemul de conturi naționale. Acestea înregistrează emisiile atmosferice ale economiilor naționale sub formă de defalcări pe activitatea economică emitentă, în conformitate cu ► M3 SEC 2010 ◀ . Activitățile economice includ producția și consumul. Prezentă anexă definește datele pe care statele membre trebuie să le colecteze, să le compileze, să le transmită și să le evalueze pentru conturile referitoare la emisiile atmosferice. Aceste date vor fi elaborate într-un mod care face legătura între emisiile ramurilor industriale și ale gospodăriilor, pe de o parte, și activitățile economice de producție și consum, pe de altă parte. Datele referitoare la emisiile directe raportate în conformitate cu prezentul regulament vor fi combinate cu tabele intrări-ieșiri economice, tabele resurse-utilizări și date privind	Incompatibil	Alinierea se va asigura prin ordinul ministrului mediului.

consumul gospodăriilor, transmise deja Comisiei (Eurostat) în cadrul raportării referitoare la ► M3_SEC 2010 ◀.

Secțiunea 2

ACOPERIRE

Conturile referitoare la emisiile atmosferice au aceleași limite de sistem ca și ► M3_SEC 2010 ◀ și se bazează, de asemenea, pe principiul reședinței.

În conformitate cu ► M3_SEC 2010 ◀, conceptul de reședință se bazează pe următorul principiu: o unitate este considerată ca rezidentă a unei țări când centrul său de interes economic este situat pe teritoriul economic al acelei țări, adică atunci când desfășoară activități economice pe o perioadă extinsă (un an sau mai mulți) pe teritoriul respectiv.

Conturile referitoare la emisiile atmosferice înregistrează emisiile care rezultă în urma activităților unităților rezidente, indiferent de locul geografic în care au loc, de fapt, aceste emisii.

Conturile referitoare la emisiile atmosferice înregistrează fluxurile de materiale gazoase și granulate reziduale care provin din economia națională și sunt emise în atmosferă. În sensul prezentului regulament, termenul „atmosferă” se referă la o componentă a sistemului de mediu. Limita de sistem se referă la limita dintre economia națională (ca parte a sistemului economic) și atmosferă (ca parte a sistemului de mediu). După ce au depășit limita de sistem, substanțele emise sunt în afara controlului uman, intră în ciclurile naturale ale materialelor și pot avea diverse tipuri de consecințe asupra mediului.

▼ M2

Secțiunea 3

LISTA CARACTERISTICILOR

Statele membre elaborează statistici cu privire la emisiile următorilor poluanți ai aerului:

Denumire	Simbol	Unitate de referință
Dioxid de carbon fără emisii provenind din biomasă	CO ₂	1 000 de tone (Gg)
Dioxid de carbon provenind din biomasă	Biomasă CO ₂	1 000 de tone (Gg)
Protoxid de azot	N ₂ O	tone (Mg)
Metan	CH ₄	tone (Mg)
Perfluorocarburi	PFC	echivalent tone (Mg) de CO ₂
Hidrofluorocarburi	HFC	echivalent tone (Mg) de CO ₂
Hexafluorură de sulf și trifluorură de azot	SF ₆ , NF ₃	echivalent tone (Mg) de CO ₂
Oxizi de azot	NO _x	echivalent tone (Mg) de NO ₂
Compuși organici volatili nemetanici	COVnm	tone (Mg)
Monoxid de carbon	CO	tone (Mg)
Pulberi în suspensie < 10 μ	PM ₁₀	tone (Mg)
Pulberi în suspensie < 2,5 μ	PM _{2,5}	tone (Mg)
Oxizi de sulf	SO _x	echivalent tone (Mg) de SO ₂
Amoniac	NH ₃	tone (Mg)

Toate datele trebuie raportate cu o precizie de o zecimală.

Secțiunea 4 PRIMUL AN DE REFERINȚĂ, FRECVENȚA ȘI TERMENELE DE TRANSMITERE Statisticile sunt compilate și transmise anual. Statisticile se transmit în termen de 21 de luni de la sfârșitul anului de referință. Întru a satisface nevoile de seturi de date complete și actuale, Comisia (Eurostat) întocmește, imediat ce sunt puse la dispoziție suficiente date naționale, estimări ale totalurilor pentru UE-27 pentru principalele agregate ale acestui modul. Ori de câte ori este posibil, Comisia (Eurostat) întocmește și publică estimări referitoare la date care nu au fost transmise de statele membre în termenul specificat la punctul 2. În anul an de referință este anul în care prezentul regulament intră în vigoare. Cadrul primei transmiteri a datelor, statele membre includ datele anuale din 2008 până în primul an de referință. Cadrul fiecărei transmiteri ulterioare de date Comisiei, statele membre furnizează date anuale pentru anii n-4, n-3, n-2, n-1 și n, unde n este anul de referință. ▼M2 Secțiunea 5 TABELE DE RAPORTARE Întru fiecare dintre caracteristicile menționate în secțiunea 3, datele trebuie elaborate conform unei clasificări ierarhice a activităților economice, NACE Rev. 2 (nivel de agregare A*64), pe deplin compatibilă cu ►M3 SEC 2010 ◄. În plus, trebuie elaborate date pentru: — emisii atmosferice ale gospodăriilor, — elementele de legătură, prin care se înțelege raportările de elemente care permit, în mod clar, reconcilierea diferențelor dintre conturile		
---	--	--

referitoare la emisiile atmosferice raportate în temeiul prezentului regulament și datele raportate în inventarele oficiale naționale referitoare la emisiile atmosferice. clasificarea ierarhică menționată la punctul 1 este următoarea: Emisii atmosferice în funcție de ramura industrială – NACE Rev. 2 (A*64) Emisii atmosferice ale gospodăriilor — transport — încălzire/răcire — altele Elemente de legătură Totalul conturilor referitoare la emisiile atmosferice (activități de producție + gospodării) pentru fiecare dintre caracteristicile menționate în secțiunea 3 Cu excepția rezidenților naționali din străinătate — navele naționale de pescuit exploatate în străinătate — transportul terestru — transportul pe apă — transportul aerian Plus nerezidenții prezenți pe teritoriu +			
---	--	--	--

transportul terestru + transportul pe apă + transportul aerian (+ sau -) Alte ajustări și discrepanțe statistice = Totalul emisiilor poluantului X astfel cum au fost raportate către CONUSC (¹)/CLRTAP (²) ▼B <i>Secțiunea 6</i> <i>DURATA MAXIMĂ A PERIOADELOR DE TRANZIȚIE</i> Pentru punerea în aplicare a dispozițiilor prezentei anexe, durata maximă a perioadei de tranziție este fixată la doi ani de la primul termen de transmitere.			Alinieră se va asigura prin ordinul ministrului mediului.
<i>ANEXA II</i> MODUL PENTRU TAXELE REFERITOARE LA MEDIU, ÎN FUNCȚIE DE ACTIVITATEA ECONOMICĂ <i>Secțiunea 1</i> <i>OBJECTIVE</i> Statisticile privind taxele referitoare la mediu înregistrează și prezintă date din perspectiva entităților plătitoare de taxe într-un mod pe deplin compatibil cu datele raportate în temeiul ► M3 SEC 2010 ◀. Acestea înregistrează veniturile din taxele referitoare la mediu ale economiilor naționale în funcție de activitatea economică. Ca activități economice sunt incluse producția și consumul. Prezenta anexă definește datele pe care statele membre trebuie să le colecteze, să le compileze,		Incompatibil	

să le transmită și să le evalueze pentru veniturile din taxe referitoare la mediu în funcție de activitatea economică. Statisticile privind taxele referitoare la mediu pot utiliza direct statisticile fiscale și statisticile finanțelor publice, dar utilizarea datelor fiscale raportate în temeiul ► M3_SEC 2010 ◀, dacă acest lucru este posibil, prezintă unele avantaje. Statisticile privind taxele referitoare la mediu se bazează pe sumele care rezultă din evaluări și declarații sau încasări ajustate în timp, pentru a asigura coerența cu ► M3_SEC 2010 ◀ și pentru a îmbunătăți comparabilitatea internațională. De asemenea, ► M3_SEC 2010 ◀ conține informații referitoare la ramurile industriale și sectoarele care plătesc taxele. Informațiile privind taxele raportate în temeiul ► M3_SEC 2010 ◀ pot fi găsite în conturile instituționale ale fiecărui sector și în tabelele resurselor și utilizărilor. Secțiunea 2 ACOPERIRE Taxele referitoare la mediu au aceeași limite de sistem ca și ► M3_SEC 2010 ◀ și sunt alcătuite din plăți obligatorii, fără contrapartidă, în numerar sau în natură, care sunt prelevate de administrațiile publice sau de instituțiile Uniunii. Taxele referitoare la mediu aparțin următoarelor categorii ale ► M3_SEC 2010 ◀ : — impozite pe producție și importuri (D.2); — impozite curente pe venit, avere etc. (D.5); — impozite pe capital (D.91). ▼ M2 Secțiunea 3		
--	--	--

LISTA CARACTERISTICILOR Statele membre elaborează statistici privind taxele referitoare la mediu în conformitate cu următoarele caracteristici: — taxele pe energie; — taxele pe transporturi; — taxele pe poluare; — taxele pe resurse. Statele membre raportează, de asemenea, ca și caracteristică distinctă, veniturile fiscale ale administrațiilor publice, înregistrate în Sistemul european de conturi în legătură cu participarea lor la Sistemul UE de comercializare a certificatelor de emisii. Statele membre raportează, de asemenea, ca și caracteristică distinctă, alte taxe legate de mediu care au fost incluse în taxele totale pe energie, transporturi, poluare sau resurse și sunt percepute pe conținutul de carbon al combustibililor (alte taxe pe CO₂). Toate datele trebuie să fie raportate în milioane, în moneda națională. <i>Secțiunea 4</i> PRIMUL AN DE REFERINȚĂ, FRECVENȚA ȘI TERMENELE DE TRANSMITERE Statisticile trebuie compilate și transmise anual. Statisticile trebuie transmise în termen de 16 luni de la finele anului de referință. Această prevedere se aplică începând cu anul de referință 2020. Întru a satisface nevoile de seturi de date complete și actuale, Comisia (Eurostat) întocmește, imediat ce sunt puse la dispoziție suficiente date	
--	--

naționale, estimări ale totalurilor pentru UE-27 pentru principalele agregate ale acestui modul. Ori de câte ori este posibil, Comisia (Eurostat) întocmește și publică estimări referitoare la date care nu au fost transmise de statele membre în termenul specificat la punctul 2. imul an de referință este anul 2020. cadrul fiecărei transmiteri de date către Comisie, statele membre furnizează date anuale pentru anii n - 4, n - 3, n - 2, n - 1 și n, unde n este anul de referință. Statele membre pot furniza orice date disponibile pentru anii anteriori anului 2016.		
▼ B Secțiunea 5 TABELE DE RAPORTARE Pentru fiecare dintre caracteristicile menționate în secțiunea 3 sunt raportate date din perspectiva entităților plătitoare de taxe. Pentru producători, datele se raportează conform unei defalcări în funcție de clasificarea ierarhică a activităților economice, NACE Rev.2 (nivel de agregare A*64, astfel cum este prevăzut în ► M3, SEC 2010 ◄). Pentru consumatori, datele se raportează pentru: — gospodării; — nerezidenți. În cazul în care taxa nu poate fi atribuită unuia dintre grupurile de activități de mai sus, datele se raportează ca nealocate. Secțiunea 6 DURATA MAXIMĂ A PERIOADELOR DE TRANZIȚIE Pentru punerea în aplicare a dispozițiilor prezentei anexe, durata maximă a perioadei de tranziție este fixată la doi ani de la primul termen de transmitere.		

<i>ANEXA III</i> MODUL PENTRU CONTURILE REFERITOARE LA FLUXUL DE MATERIALE LA SCARĂ ECONOMICĂ (CFM-SC) <i>Secțiunea 1</i> <i>OBJECTIVE</i> CFM-SC acoperă toate materialele solide, gazoase și lichide, cu excepția fluxurilor de aer și de apă, măsurate în unități de masă pe an. Ca și sistemul conturilor naționale, CFM-SC servesc două obiective majore. Fluxurile de materiale detaliate oferă o bază de date empirice bogată pentru numeroase studii analitice. De asemenea, acestea sunt utilizate pentru a compila diferiți indicatori privind fluxul de materiale la scară economică pentru economiile naționale. Prezenta anexă definește datele pe care statele membre trebuie să le colecteze, să le compileze, să le transmită și să le evalueze pentru CFM-SC. <i>Secțiunea 2</i> <i>ACOPERIRE</i> Distincția dintre stocuri și fluxuri este un principiu fundamental al unui sistem de flux de materiale. În general, un flux este o variabilă care		Incompatibil	Alinierea se va asigura prin ordinul ministrului mediului.

măsoară o cantitate într-o perioadă de timp, în timp ce un stoc este o variabilă care măsoară o cantitate la un anumit moment în timp. CFM-SC sunt un concept de flux. Această măsoară fluxurile intrărilor și ieșirilor de materiale, precum și variațiile de stoc în cadrul economiei, în unități de masă pe an.

CFM-SC sunt coerente cu principiile sistemului conturilor naționale, precum principiul reședinței. Acestea permit contabilizarea fluxurilor de materiale asociate cu activitățile tuturor unităților rezidente ale unei economii naționale, indiferent de localizarea lor geografică.

În CFM-SC există două tipuri de fluxuri de în ansamblul limitelor de sistem care sunt relevante:

1.

fluxurile de materiale între economia națională și mediul său natural. Acestea sunt alcătuite din extracția materialelor (de exemplu, materii prime, brute sau virgine) din mediul natural și din eliminarea materialelor (adeseori denumite reziduuri) către mediul natural;

2.

fluxurile de materiale între economia națională și restul economiei mondiale. Acestea sunt alcătuite din importuri și exporturi.

Toate fluxurile care depășesc aceste limite de sistem sunt incluse în CFM-SC, la fel ca suplimentele la stocurile sintetice. Toate celelalte fluxuri de materiale din interiorul economiei nu sunt reprezentate în CFM-SC. Aceasta înseamnă că economia națională este tratată în întregime în CFM-SC și, de exemplu, livrările de produse între ramurile industriale nu sunt descrise. De asemenea, fluxurile naturale din interiorul mediului natural sunt excluse.

Secțiunea 3

LISTA CARACTERISTICILOR

Statele membre elaborează statistici privind caracteristicile enumerate în secțiunea 5 pentru CFM-SC, dacă este cazul.

tracția internă (EI) acoperă cantitatea anuală de materiale solide, lichide și gazoase (cu excepția

aerului și a apei) extrase din mediul natural pentru a fi folosite ca intrări în economie. porturile și exporturile fizice acoperă toate mărfurile importate sau exportate în unități de masă. Mărfurile comercializate cuprind bunuri în toate etapele prelucrării, de la materii prime la produse finite. ▼ M2 <i>Secțiunea 4</i> PRIMUL AN DE REFERINȚĂ, FRECVENȚA ȘI TERMENELE DE TRANSMITERE Statisticile trebuie compilate și transmise anual. Statisticile trebuie transmise în termen de 16 luni de la finele anului de referință. Această prevedere se aplică începând cu anul de referință 2021. Întru a satisface nevoile de seturi de date complete și actuale, Comisia (Eurostat) întocmește, imediat ce sunt puse la dispoziție suficiente date naționale, estimări ale totalurilor pentru UE-27 pentru principalele agregate ale acestui modul. Ori de câte ori este posibil, Comisia (Eurostat) întocmește și publică estimări referitoare la date care nu au fost transmise de statele membre în termenul specificat la punctul 2. În anul de referință este 2021. cadru fiecarei transmiteri de date către Comisie, statele membre furnizează date anuale pentru anii $n - 4$, $n - 3$, $n - 2$, $n - 1$ și n, unde n este anul de referință. Statele membre pot furniza orice date disponibile pentru anii anteriori anului 2017. <i>Secțiunea 5</i> TABELE DE RAPORTARE Datele, exprimate în unități de masă, sunt elaborate pentru caracteristicile enumerate în următoarele tabele. Tabelul A – Extracție internă MF.1 Biomasă MF.1.1		
---	--	--

Culturi (cu excepția culturilor furajere) MF.1.1.1 Cereale MF.1.1.2 Rădăcinoase, tuberculi MF.1.1.3 Culturi de zahăr MF.1.1.4 Leguminoase MF.1.1.5 Fructe cu coaja lemnoasă MF.1.1.6 Culturi oleaginoase MF.1.1.7 Legume MF.1.1.8 Fructe MF.1.1.9 Fibre MF.1.1.A Alte culturi (cu excepția culturilor furajere) neclasificate în altă parte MF.1.2 Reziduuri de culturi (utilizate), culturi furajere și biomasă pășunată MF.1.2.1 Reziduuri de culturi (utilizate) MF.1.2.1.1 Paie MF.1.2.1.2 Alte reziduuri de culturi (frunze de sfeclă de zahăr și sfeclă furajeră etc.) MF.1.2.2 Culturi furajere și biomasă pășunată MF.1.2.2.1			
---	--	--	--

Culturi furajere (inclusiv recoltă de biomasă provenind de la fânete) MF.1.2.2.2 Biomasă pășunată MF.1.3 Lemn MF.1.3.1 Lemn pentru construcții (lemn rotund industrial) MF.1.3.2 Lemn de foc și alte extracții MF.1.4 Captură de pește sălbatic, plante și animale acvatice, vânătoare și cules MF.1.4.1 Captură de pește sălbatic MF.1.4.2 Toate celelalte animale și plante acvatice MF.1.4.3 Vânătoare și cules MF.2 Minereuri metalifere (minereuri brute) MF.2.1 Fier MF.2.2 Metal neferos MF.2.2.1 Cupru MF.2.2.2 Nichel MF.2.2.3 Plumb MF.2.2.4 Zinc MF.2.2.5 Staniu			
--	--	--	--

MF.2.2.6 Aur, argint, platină și alte metale prețioase MF.2.2.7 Bauxită și alte tipuri de aluminiu MF.2.2.8 Uraniu și toriu MF.2.2.9 Alte metale neferoase MF.3 Minerale nemetalice MF.3.1 Marmură, granit, gresie, porfir, bazalt, alte pietre ornamentale sau pentru construcții (cu excepția ardeziei) MF.3.2 Cretă și dolomită MF.3.3 Ardezie MF.3.4 Minerale pentru industria chimică și îngrășăminte minerale MF.3.5 Sare MF.3.6 Calcar și ghips MF.3.7 Argile și caolin MF.3.8 Nisip și pietriș MF.3.9 Alte minerale nemetalice neclasificate în altă parte MF.3.A Materiale din pământ, excavate (inclusiv sol), numai dacă sunt utilizate (raportare opțională) MF.4		
--	--	--

Materiale/vectori energetici fosili MF.4.1 Cărbune și alte materiale/vectori energetici solizi MF.4.1.1 Lignit (cărbune brun) MF.4.1.2 Antracit MF.4.1.3 Șisturi bituminoase și nisipuri petrolifere MF.4.1.4 Turbă MF.4.2 Materiale/vectori energetici lichizi și gazoși MF.4.2.1 Țiței, condensat și lichide provenite din extracția gazelor naturale (LGN) MF.4.2.2 Gaze naturale Tabelele B (Importuri – Comerț total) și D (Exporturi – Comerț total) MF.1 Biomasă MF.1.1 Culturi (cu excepția culturilor furajere) MF.1.1.1 Cereale MF.1.1.2 Rădăcinoase, tuberculi MF.1.1.3 Culturi de zahăr MF.1.1.4 Leguminoase MF.1.1.5 Fructe cu coaja lemnoasă MF.1.1.6			
---	--	--	--

Culturi oleaginoase MF.1.1.7 Legume MF.1.1.8 Fructe MF.1.1.9 Fibre MF.1.1.A Alte culturi (cu excepția culturilor furajere) neclasificate în altă parte MF.1.2 Reziduuri de culturi (utilizate), culturi furajere și biomasă pășunată MF.1.2.1 Reziduuri de culturi (utilizate) MF.1.2.1.1 Paie MF.1.2.1.2 Alte reziduuri de culturi (frunze de sfeclă de zahăr și sfeclă furajeră etc.) MF.1.2.2 Culturi furajere și biomasă pășunată MF.1.2.2.1 Culturi furajere (inclusiv recoltă de biomasă provenind de pe pajiști) MF.1.3 Lemn MF.1.3.1 Lemn pentru construcții (lemn rotund industrial) MF.1.3.2 Lemn de foc și alte extracții MF.1.4 Captură de pește sălbatic, plante și animale acvatice, vânătoare și cules MF.1.4.1 Captură de pește sălbatic			
--	--	--	--

MF.1.4.2			
Toate celelalte animale și plante acvatice MF.1.5			
Animale vii și produse animale (cu excepția peștilor sălbatici, a plantelor și animalelor acvatice, precum și a animalelor vânată și recoltate) MF.1.5.1			
Animale vii (cu excepția peștilor sălbatici, a plantelor și animalelor acvatice, precum și a animalelor vânată și recoltate) MF.1.5.2			
Carne și preparate din carne MF.1.5.3			
Produse lactate, păsări, ouă și miere MF.1.5.4			
Alte produse de la animale (fibre, piei, blănuri etc.) MF.1.6			
Produse în principal pe bază de biomasă MF.2			
Minereuri metalifere (minereuri brute) MF.2.1			
Fier MF.2.2			
Metal neferos MF.2.2.1			
Cupru MF.2.2.2			
Nichel MF.2.2.3			
Plumb MF.2.2.4			
Zinc MF.2.2.5			
Staniu			

MF.2.2.6			
Aur, argint, platină și alte metale prețioase MF.2.2.7			
Bauxită și alte tipuri de aluminiu MF.2.2.8			
Uraniu și toriu MF.2.2.9			
Alte metale neferoase MF.2.3			
Produce în principal pe bază de metale MF.3			
Minerale nemetalice MF.3.1			
Marmură, granit, gresie, porfir, bazalt, alte pietre ornamentale sau pentru construcții (cu excepția ardeziei) MF.3.2			
Cretă și dolomită MF.3.3			
Ardezie MF.3.4			
Minerale pentru industria chimică și îngrășăminte minerale MF.3.5			
Sare MF.3.6			
Calcar și ghips MF.3.7			
Argile și caolin MF.3.8			
Nisip și pietriș MF.3.9			
Alte minerale nemetalice neclasificate în altă parte MF.3.B			

Produce în principal pe bază de minerale nemetalice MF.4 Materiale/vectori energetici fosili MF.4.1 Cărbune și alte materiale/vectori energetici solizi MF.4.1.1 Lignit (cărbune brun) MF.4.1.2 Antracit MF.4.1.3 Șisturi bituminoase și nisipuri petrolifere MF.4.1.4 Turbă MF.4.2 Materiale/vectori energetici lichizi și gazeși MF.4.2.1 Țifei, condensat și lichide provenite din extracția gazelor naturale (LGN) MF.4.2.2 Gaze naturale MF.4.2.3 Carburați în rezervoare (importuri: de către unitățile rezidente în străinătate; exporturi: de către unități nerezidente la nivel național) MF.4.2.3.1 Carburant pentru transportul terestru MF.4.2.3.2 Carburant pentru transportul pe apă MF.4.2.3.3 Carburant pentru transportul aerian MF.4.3 Produce în principal pe bază de produse energetice fosile MF.5 Alte produse		
--	--	--

MF.6 Deșeuri pentru tratament și eliminare definitive ▼ B <i>Secțiunea 6</i> <i>DURATA MAXIMĂ A PERIOADELOR DE TRANZIȚIE</i> Pentru punerea în aplicare a dispozițiilor prezentei anexe, durata maximă a perioadei de tranziție este fixată la doi ani de la primul termen de transmitere.			
<i>ANEXA IV</i> MODUL PENTRU CONTURILE DE CHELTUIELI PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI Secțiunea 1 OBIECTIVE Conturile de cheltuieli pentru protecția mediului prezintă date, într-un mod compatibil cu datele raportate în cadrul Sistemului european de conturi (SEC), privind cheltuielile legate de protecția mediului, și anume resursele economice alocate de către unitățile rezidente protecției mediului. Aceste conturi permit compilarea cheltuielilor naționale legate de protecția mediului care sunt definite ca suma utilizărilor serviciilor de protecție a mediului de către unitățile rezidente, formarea brută de capital fix pentru activitățile pentru protecția mediului și transferuri pentru protecția mediului care nu sunt o contrapartidă a elementelor anterioare, mai puțin finanțarea de către restul lumii. Conturile de cheltuieli pentru protecția mediului ar trebui să folosească informațiile deja existente din conturile naționale (conturile de producție și generare a veniturilor; formarea brută de capital fix în conformitate cu NACE, tabelele de resurse și utilizări; date bazate pe clasificarea funcțiilor		Incompatibil	Alinierea se va asigura prin ordinul ministrului mediului.

administrației publice), statisticile structurale de întreprinderi, registrul întreprinderilor și alte surse.

Prezenta anexă definește datele pe care statele membre trebuie să le colecteze, să le compileze, să le transmită și să le evalueze în sensul conturilor de cheltuieli pentru protecția mediului.

Secțiunea 2

ACOPERIRE

Conturile de cheltuieli pentru protecția mediului au aceleași limite de sistem ca și Sistemul european de conturi (SEC) și arată cheltuieli pentru protecția mediului pentru activități principale, secundare și auxiliare. Sunt vizate următoarele sectoare:

— administrația publică (inclusiv instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor) și societăți în calitate de sectoare instituționale care produc servicii de protecție a mediului. Producătorii specializați produc servicii de protecție a mediului ca activitate principală;

— gospodării, administrații publice și societăți în calitate de consumatori de servicii de protecție a mediului;

— restul lumii în calitate de beneficiar sau sursă a transferurilor de protecție a mediului.

▼M2

Secțiunea 3

LISTA CARACTERISTICILOR

Statele membre produc conturi de cheltuieli pentru protecția mediului în conformitate cu următoarele caracteristici care sunt definite în conformitate cu SEC:

producția de servicii de protecție a mediului; se face distincție între producția de piață, producția non-piață și producția de activități auxiliare;			
— consumul intermediar de servicii de protecție a mediului;			
— consumul intermediar de servicii de protecție a mediului pentru producția de servicii de protecție a mediului;			
— importurile și exporturile de servicii de protecție a mediului;			
— taxa pe valoarea adăugată (TVA) și alte taxe, minus subvențiile pe produse, care se aplică serviciilor de protecție a mediului;			
— formarea brută de capital fix și achiziții, minus cedări de active nefinanciare neproduse pentru producția de servicii de protecție a mediului;			
— consumul final de servicii de protecție a mediului.			
▼ <u>M3</u> — ▼ <u>M2</u>			
Toate datele trebuie să fie raportate în milioane, în moneda națională.			
Secțiunea 4 PRIMUL AN DE REFERINȚĂ, FRECVENȚA ȘI TERMENELE DE TRANSMITERE atisticile trebuie compilate și transmise anual.			

statisticele trebuie transmise în termen de 24 luni de la finele anului de referință. Această prevedere se aplică începând cu anul de referință 2020. Pentru a transmite în timp util utilizatorilor date complete și actuale, Comisia (Eurostat) întocmește, imediat ce sunt puse la dispoziție suficiente date naționale, estimări ale totalurilor pentru ► M3_ UE-27 ◀ pentru principalele agregate ale acestui modul. Ori de câte ori este posibil, Comisia (Eurostat) întocmește și publică estimări referitoare la date care nu au fost transmise de statele membre în termenul specificat la punctul 2. Anul an de referință este 2020. cadrul fiecărei transmiteri de date către Comisie, statele membre furnizează date anuale pentru anii n – 2, n – 1 și n, unde n este anul de referință. Statele membre pot furniza orice date disponibile pentru anii anteriori anului 2018. Secțiunea 5 TABELE DE RAPORTARE Pentru caracteristicile menționate la secțiunea 3, datele trebuie raportate defalcate în funcție de: — tipurile de producători/consumatori de servicii de protecție a mediului, astfel cum sunt definite în secțiunea 2; ▼ M4 — clasele clasificării scopurilor de mediu (CEP), grupate după cum urmează: — CEP 01 – Aer și climă; — CEP 0301 – Gestionarea apelor reziduale; —		
--	--	--

CEP 0401 – Gestionarea deșeurilor; — CEP 0501 – Protecția solului, a apelor de suprafață și a apelor subterane; — CEP 0502 – Protecția biodiversității și a peisajului; — CEP 06 – Zgomot și radiații; — Suma CEP 0701, CEP 0703, CEP 0705, CEP 0707, CEP 0709 – C & D pentru reducerea și controlul emisiilor atmosferice, gestionarea apelor uzate, gestionarea deșeurilor, sol, ape de suprafață, ape subterane și biodiversitate, precum și zgomot și radiații. ▼M2 — următoarele defalcări NACE pentru producția auxiliară de servicii de protecție a mediului: NACE Rev. 2 B, C, D, diviziunea 36. Datele pentru secțiunea C trebuie să fie prezentate după cum urmează: — NACE C10-C12 – Industria alimentară; băuturi și produse din tutun — NACE C17 – Fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie — NACE C19-20 – Fabricarea cocsului, industria chimică și fabricarea produselor chimice și a produselor obținute prin rafinarea petrolului		
---	--	--

— NACE C 21-23 – Fabricarea produselor farmaceutice, a produselor din cauciuc, din mase plastice și a altor produse nemetalice — NACE C 24 – Prelucrarea metalelor de bază — NACE C 25-30 – Fabricarea produselor metalice prelucrate, inclusiv a mașinilor și echipamentelor — NACE C13-16, 18, 31-33 – alte activități de fabricare Statele membre în care valoarea totală a cifrei de afaceri sau numărul de persoane angajate în una sau mai multe dintre aceste defalcări NACE reprezintă mai puțin de 1 % din totalul la nivelul Uniunii nu trebuie să furnizeze date pentru respectivele defalcări NACE. ▼ M4 — ▼ M1 Secțiunea 6 DURATA MAXIMĂ A PERIOADELOR DE TRANZIȚIE Pentru punerea în aplicare a dispozițiilor prezentei anexe, durata maximă a perioadei de tranziție este fixată la doi ani de la primul termen de transmitere.		
---	--	--

<i>ANEXA V</i> MODUL PENTRU SECTORUL BUNURILOR ȘI SERVICIILOR DE MEDIU Secțiunea 1 OBIECTIVE Statisticile privind bunurile și serviciile de mediu înregistrează și prezintă, într-un mod compatibil cu datele raportate în temeiul SEC, date cu privire la activitățile de producție ale economiei naționale care generează produse de mediu. Conturile sectorului bunurilor și serviciilor de mediu ar trebui să utilizeze informațiile deja existente în conturile naționale, în statisticile structurale de întreprinderi, în registrele întreprinderilor și în alte surse. Prezenta anexă definește datele pe care statele membre trebuie să le colecteze, să le compileze, să le transmită și să le evalueze pentru bunurile și serviciile de mediu. Secțiunea 2 ACOPERIRE Sectorul bunurilor și serviciilor de mediu are aceleași limite de sistem ca și SEC și cuprinde toate bunurile și serviciile de mediu care sunt create în sfera producției. SEC definește producția ca activitate desfășurată sub controlul și responsabilitatea unei unități instituționale care utilizează intrări de forță de muncă, de capital, de bunuri și servicii — pentru a produce bunuri și servicii. Bunurile și serviciile de mediu sunt împărțite în următoarele categorii: servicii specifice de mediu, produse destinate exclusiv mediului (produse conexe), bunuri adaptate și tehnologii de mediu. ▼ M4 Secțiunea 3 LISTA CARACTERISTICILOR	Incompatibil	Alinirea se va asigura prin ordinul ministrului mediului.
--	---------------------	--

Statele membre elaborează statistici privind sectorul de bunuri și servicii de mediu în conformitate cu următoarele caracteristici:			
— producția întregului sector al bunurilor și serviciilor de mediu și a activităților de piață;			
— exporturile întregului sector al bunurilor și serviciilor de mediu;			
— valoarea adăugată a întregului sector al bunurilor și serviciilor de mediu și a activităților de piață;			
— ocuparea forței de muncă la nivelul întregului sector al bunurilor și serviciilor de mediu și al activităților de piață;			
— formarea brută de capital fix (FBCF) pentru activitățile de atenuare a schimbărilor climatice, defalcată pe societăți, administrații publice și gospodării, împreună cu instituțiile fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (IFSLSGP);			
— FBCF pentru produse care atenuază schimbările climatice, care nu sunt deja incluse în FBCF pentru activități de atenuare a schimbărilor climatice, defalcate pe societăți, administrații publice și gospodării, împreună cu IFSLSGP;			
— consumul final de produse care atenuază schimbările climatice, defalcat pe administrații publice și gospodării, împreună cu IFSLSGP.			
Toate datele trebuie să fie raportate în milioane, în moneda națională, exceptând caracteristica			

„ocuparea forței de muncă”, pentru care unitatea de raportare este „echivalent normă întreagă”.

▼ M2

Secțiunea 4

PRIMUL AN DE REFERINȚĂ, FRECVENȚA ȘI TERMENELE DE TRANSMITERE

Statisticile trebuie compilate și transmise anual.

Statisticile trebuie transmise în termen de 22 luni de la finele anului de referință. Această prevedere se aplică începând cu anul de referință 2020.

Pentru a transmite în timp util utilizatorilor date complete și actuale, Comisia (Eurostat) întocmește, imediat ce sunt puse la dispoziție suficiente date naționale, estimări ale totalurilor pentru ► M3 UE-27 ◀ pentru principalele agregate ale acestui modul. Ori de câte ori este posibil, Comisia (Eurostat) întocmește și publică estimări referitoare la date care nu au fost transmise de statele membre în termenul specificat la punctul 2.

Primul an de referință este 2020.

În cadrul fiecărei transmiteri de date către Comisie, statele membre furnizează date anuale pentru anii n – 2, n – 1 și n, unde n este anul de referință. Statele membre pot furniza orice date disponibile pentru anii anteriori anului 2018.

Secțiunea 5

TABELE DE RAPORTARE

Pentru caracteristicile menționate în secțiunea 3, datele se raportează conform următoarei clasificări încrucișate:

— clasificarea activităților economice NACE Rev. 2 grupate după cum urmează:

—

NACE A

—

NACE B			
—			
NACE C			
—			
NACE D			
—			
NACE E			
—			
NACE F			
—			
NACE J			
—			
NACE M			
—			
NACE O			
—			
NACE P			
—			
Suma NACE G + NACE H + NACE I + NACE K + NACE L + NACE N + NACE Q + NACE R + NACE S + NACE T + NACE U			
▼ M4			
—			
clasele clasificării scopurilor de mediu (CEP), grupate după cum urmează:			
—			
CEP 01 – Aer și climă;			
—			
CEP 0201 – Energie din surse regenerabile;			

—	CEP 0202 – Economisirea și gestionarea energiei;		
—	CEP 0301 – Gestionarea apelor reziduale;		
—	CEP 0302 – Economisirea apei și gestionarea resurselor naturale de apă;		
—	CEP 0401 – Gestionarea deșeurilor;		
—	CEP 0402 – Recuperarea și economisirea materialelor;		
—	CEP 0501 – Protecția solului, a apelor de suprafață și a apelor subterane;		
—	CEP 0502 – Protecția biodiversității și a peisajului;		
—	CEP 0503 – Gestionarea resurselor forestiere;		
—	CEP 06 – Zgomot și radiații;		
—	Suma CEP 0701, CEP 0703, CEP 0705, CEP 0707, CEP 0709 – C & D pentru reducerea și controlul emisiilor atmosferice, gestionarea apelor uzate, gestionarea deșeurilor, sol, ape de suprafață, ape subterane și biodiversitate, precum și zgomot și radiații;		

Suma CEP 0702, CEP 0704, CEP 0706, CEP 0708 – C & D pentru energie, resurse de apă, recuperarea și economisirea materialelor și gestionarea pădurilor; — CEP 08 – Măsuri transversale și alte scopuri de mediu. ▼M4 _____ ▼M1 _____ Secțiunea 6 DURATA MAXIMĂ A PERIOADELOR DE TRANZIȚIE Pentru punerea în aplicare a dispozițiilor din prezenta anexă, durata maximă a perioadei de tranziție este fixată la doi ani de la primul termen de transmitere.	Incompatibil Alinierea se va asigura prin ordinul ministrului mediului.
ANEXA VI MODUL PENTRU CONTURILE REFERITOARE LA FLUXURILE FIZICE DE ENERGIE Secțiunea 1 OBIECTIVE Conturile referitoare la fluxurile fizice de energie prezintă date referitoare la fluxurile fizice de energie exprimate în terajouli într-un mod pe deplin compatibil cu SEC. Conturile referitoare la fluxurile fizice de energie înregistrează datele privind energia în legătură cu activitățile economice ale unităților rezidente ale economiilor naționale sub formă de defalcări pe activități economice. Acestea prezintă resursele și utilizările intrărilor de energie naturală, produselor energetice și reziduurilor energetice. Activitățile economice incluse sunt producția, consumul și acumularea. Prezenta anexă definește datele pe care statele membre trebuie să le colecteze, să le prelucreze,	

să le transmită și să le evalueze pentru conturile referitoare la fluxurile fizice de energie. Secțiunea 2 ACOPERIRE Conturile referitoare la fluxurile fizice de energie au aceleași limite de sistem ca și SEC și se bazează, de asemenea, pe principiul reședinței. În conformitate cu SEC, o unitate este considerată o unitate rezidentă a unei țări atunci când centrul său de interes economic este situat pe teritoriul economic al acelei țări, adică atunci când desfășoară activități economice pe o perioadă extinsă (un an sau mai mult) pe teritoriul respectiv. Conturile referitoare la fluxurile fizice de energie înregistrează fluxuri fizice de energie care rezultă în urma activității tuturor unităților rezidente, indiferent de locul geografic în care acestea se petrec de fapt. Conturile referitoare la fluxurile fizice de energie înregistrează fluxurile fizice de energie pornind din mediu către economie, în cadrul economiei, și de la economie înapoi la mediu. Secțiunea 3 LISTA CARACTERISTICILOR Statele membre elaborează conturi referitoare la fluxurile fizice de energie în conformitate cu următoarele caracteristici: _____ fluxurile fizice de energie grupate în trei categorii generice: (i) surse naturale de energie; (ii) produse energetice; (iii) reziduuri energetice; _____		
---	--	--

originea fluxurilor fizice de energie grupate în cinci categorii: producția, consumul, acumularea, restul lumii și mediul;

destinația fluxurilor fizice, grupate în aceeași cinci categorii ca și originea fluxurilor fizice de energie.

Toate datele sunt raportate în terajouli.

Secțiunea 4

PRIMUL AN DE REFERINȚĂ, FRECVENȚA ȘI TERMENELE DE TRANSMITERE

Statisticile sunt compilate și transmise anual.

Statisticile se transmit în termen de 21 de luni de la sfârșitul anului de referință.

Întru a transmite în timp util utilizatorilor date complete și actuale, Comisia (Eurostat) întocmește, imediat ce sunt puse la dispoziție suficiente date naționale, estimări ale totalurilor pentru ► M3 UE-27 ◀ pentru principalele agregate ale acestui modul. Ori de câte ori este posibil, Comisia (Eurostat) întocmește și publică estimări referitoare la date care nu au fost transmise de statele membre în termenul specificat la punctul 2.

Primul an de referință este 2015.

În cadrul primei transmiteri de date, statele membre includ datele anuale din 2014 până în primul an de referință.

În cadrul fiecărei transmiteri ulterioare de date către Comisie, statele membre furnizează date anuale pentru anii $n-2$, $n-1$ și n , unde n este anul de referință. Statele membre pot furniza orice date disponibile pentru anii anteriori anului 2014.

Secțiunea 5

TABELE DE RAPORTARE

Întru caracteristicile menționate la secțiunea 3 vor fi raportate următoarele date în unități fizice:

Tabelul resurselor pentru fluxurile de energie. Acest tabel înregistrează resursele naturale de energie, produse energetice și reziduuri energetice (pe rând) în funcție de origine, și anume „furnizor” (pe coloană).			
Tabelul utilizărilor pentru fluxurile de energie. Acest tabel înregistrează utilizarea intrărilor de energie naturală, a produselor energetice și a reziduurilor energetice (pe rând) în funcție de destinație, și anume „utilizator” (pe coloană).			
Tabelul utilizării fluxurilor de energie care generează emisii. Acest tabel înregistrează utilizarea fluxurilor de energie naturală și produse energetice care generează emisii (pe rând) în funcție de unitatea utilizatoare și emitentă (pe coloană).			
Tabelul de legătură care prezintă diferitele elemente care explică diferența dintre conturile pentru energie și balanțele energetice.			
bebele resurselor și utilizărilor fluxurilor de energie (inclusiv fluxurile care generează emisii) au un format comun în ceea ce privește rândurile și coloanele. coloanele indică originile (resursele) sau destinațiile (utilizarea) fluxurilor fizice. Coloanele sunt grupate în cinci categorii:			
„Producție” se referă la producția de bunuri și servicii. Activitățile de producție sunt clasificate în funcție de NACE Rev. 2 și datele sunt raportate la nivelul de agregare A*64.			
Activitățile de „consum” sunt prezentate ca total și sunt, de asemenea, împărțite în trei subcategorii			

(transport, încălzire/răcire, altele) pentru consumul final al gospodăriilor. — „Acumulare” se referă la modificările stocurilor de produse energetice în cadrul economiei. — „Restul lumii” înregistrează fluxurile de produse importate și exportate. — „Mediu” înregistrează originea fluxurilor de surse naturale și destinația fluxurilor reziduale. Indicatorile descriu tipul de fluxuri fizice clasificate în conformitate cu secțiunea 3 prima liniuță. Clasificarea surselor naturale de energie, a produselor energetice și a reziduurilor energetice se prezintă după cum urmează: — sursele naturale de energie sunt grupate în surse naturale de energie neregenerabile și surse naturale de energie regenerabile; — produsele energetice sunt grupate în funcție de clasificarea folosită în statisticile energetice europene; — reziduurile energetice includ deșeurile (fără valoare monetară); pierderile în cursul extracției/captării, distribuției/transportului, transformării/conversiei și depozitării; precum și soldurile contabile pentru a echilibra tabelele de resurse și utilizări. „egătura” dintre indicatorul calculat conform principiului reședinței și cel calculat conform principiului teritorialității este prezentată pentru total economie națională (fără defalcare pe ramuri de activitate) și se obține după cum urmează:		
--	--	--

consumul total de energie de către unitățile rezidente: — utilizarea energiei de către unitățile rezidente în străinătate + consumul de energie de către nerezidenții pe teritoriul + diferențele statistice = consumul intern brut de energie (principiul teritorialității) Secțiunea 6 DURATA MAXIMĂ A PERIOADELOR DE TRANZIȚIE Pentru punerea în aplicare a dispozițiilor din prezenta anexă, durata maximă a perioadei de tranziție este fixată la doi ani de la primul termen de transmitere.			
<i>ANEXA VII</i> MODUL PENTRU CONTURILE PENTRU PĂDURI Secțiunea 1 OBIECTIVE Conturile pentru păduri înregistrează și prezintă date cu privire la resursele forestiere și activitatea economică din sectorul silviculturii și al exploatării forestiere într-un mod pe deplin compatibil cu datele raportate în cadrul SEC 2010. Conturile pentru păduri furnizează date complementare și utilizează concepte adaptate naturii specifice a pădurilor și a sectorului silviculturii și al exploatării forestiere. Prezenta anexă definește datele pe care statele membre trebuie să le colecteze, să le compileze,			

să le transmită și să le evalueze pentru conturile pentru păduri.

Secțiunea 2

ACOPERIRE

Conturile pentru păduri înregistrează stocurile și fluxurile de resurse forestiere (suprafețe împădurite și lemn) și activitatea economică din sectorul silviculturii și al exploatării forestiere, inclusiv producția de lemn rotund și extracția și recoltarea de produse vegetale forestiere diferite de lemn.

Secțiunea 3

LISTA CARACTERISTICILOR

Statele membre elaborează conturi pentru păduri conform caracteristicilor descrise în prezenta secțiune.

Conturi de active ale suprafețelor împădurite și lemnului. Suprafețele împădurite sunt definite drept suma următoarelor trei puncte.

(a)

Păduri disponibile pentru aprovizionarea cu lemn: păduri în care restricțiile de mediu, sociale sau economice nu au un impact semnificativ asupra aprovizionării curente sau potențiale cu lemn. Restricțiile respective pot fi stabilite prin norme juridice, prin decizii ale gestionarului ori ale proprietarului sau din alte motive.

(b)

Pădurile care nu sunt disponibile pentru aprovizionarea cu lemn: toate pădurile care nu sunt considerate disponibile pentru aprovizionarea cu lemn în conformitate cu litera (a). Acestea sunt păduri în care restricțiile de mediu, sociale, economice sau juridice împiedică aprovizionarea semnificativă cu lemn. Din aceste păduri fac parte (i) păduri cu restricții juridice sau restricții care rezultă din alte decizii politice care exclud total sau limitează drastic aprovizionarea cu lemn din motive precum conservarea mediului sau a biodiversității (păduri de protecție, parcuri naționale, rezervații naturale și alte zone protejate, cum ar fi cele de interes special de mediu, științific, istoric, cultural sau

spiritual); (ii) pădurile în care productivitatea fizică sau calitatea lemnului este prea scăzută sau costurile de recoltare și transport sunt prea ridicate pentru a justifica recoltarea lemnului, cu excepția tăierilor ocazionale pentru consumul final propriu.		
(c) Alte suprafețe împădurite. „Pădurea” este definită drept o suprafață de peste 0,5 hectare, cu arbori mai înalți de 5 metri și cu o acoperire a coronamentului de peste 10 % sau cu arbori care pot atinge pragurile respective <i>in situ</i>. Nu sunt considerate păduri suprafețele utilizate preponderent în scopuri agricole și nici arborii din spații urbane, cum ar fi parcurile, aleile și grădinile din orașe. „Alte suprafețe împădurite” sunt definite drept suprafețele care nu sunt încadrate în clasa pădurilor, care sunt mai mari de 0,5 hectare și care sunt alcătuite fie din arbori mai înalți de 5 metri și cu o acoperire a coronamentului între 5 % și 10 % sau din arbori care pot atinge pragurile respective <i>in situ</i> fie dintr-o combinație de arbuști, tufișuri și arbori cu o acoperire mai mare de 10 %. Nu sunt considerate păduri suprafețele utilizate preponderent în scopuri agricole și nici arborii din spații urbane, cum ar fi parcurile, aleile și grădinile din orașe.		
„Cresțerea anuală netă a masei lemnoase” este definită drept creșterea anuală medie în volum a arborilor vîi minus mortalitatea medie anuală. „Operațiunile de îndepărtare” sunt definite drept volumul tuturor arborilor, vîi sau morți, care sunt doborâți și îndepărtați din pădure, de pe alte suprafețe împădurite sau din alte locuri de doborâre. Intră în această categorie lemnul rotund nevîndut care este depozitat pe marginea drumurilor forestiere. Intră în această categorie și pierderile naturale care sunt recuperate, operațiunile de îndepărtare a masei lemnoase provenite din arbori doborâți într-o perioadă anterioară, care sunt efectuate în anul curent, operațiunile de îndepărtare a masei lemnoase din alte părți decât trunchiul (cum ar fi buturugile și		

ramurile) și îndepărtarea arborilor uciși sau avariați din cauze naturale, cum ar fi incendiile, vântul, insectele și bolile (cunoscute sub denumirea de pierderi naturale). Nu intră în această categorie biomasa nelemnoasă sau alt tip de masă lemnoasă care este lăsată în pădure, nefiind îndepărtată în cursul anului, cum ar fi buturugile, ramurile, vârfurile arborilor și reziduurile de doborâre (deșeurile rezultate din recoltare). „Pierderile iremediabile” sunt definite drept reziduurile de doborâre și întreaga doborâtură de vânt care nu pot fi îndepărtate din pădure, precum și masa lemnoasă pierdută în urma incendiilor forestiere.	onturi economice care raportează activitatea economică din sectorul silviculturii și al exploatării forestiere. Sectorul silviculturii și al exploatării forestiere este definit drept toate unitățile cu activitate economică la nivel local (UAE-uri locale) în care se desfășoară activități încadrate în diviziunea A02 din NACE Rev. 2.	Se raportează următoarele caracteristici, utilizându-se definițiile SEC 2010: — producția; — din care: producția pentru consumul final propriu; — consumul intermediar; — valoarea adăugată brută; — consumul de capital fix; —
---	---	---

alte impozite pe producție; — alte subvenții pentru producție; — remunerarea salariaților; — formarea brută de capital fix și achiziții minus cedări de active nefinanciare neproduse; — variația stocurilor; — transferurile de capital. Statele membre raportează ocuparea forței de muncă în sectorul silviculturii și al exploatării forestiere în mii de unități de muncă anuale (UMA-uri), astfel cum sunt definite în Regulamentul (CE) nr. 138/2004 al Parlamentului European și al Consiliului (⁶). Secțiunea 4 PRIMUL AN DE REFERINȚĂ, FRECVENȚA ȘI TERMENELE DE TRANSMITERE statisticile trebuie compilate și transmise anual. statisticile se transmit în termen de 21 de luni de la sfârșitul anului de referință. entru a satisface nevoia utilizatorilor de a avea de seturi de date complete și actuale, Comisia (Eurostat) întocmește, imediat ce sunt puse la dispoziție suficiente date naționale, estimări ale totalurilor la nivelul UE pentru principalele agregate ale acestui modul. Ori de câte ori este posibil, Comisia (Eurostat) întocmește și publică estimări referitoare la date care nu au fost transmise de statele membre în termenul specificat la punctul 2. imul an de referință este 2023.			
--	--	--	--

cadrul primei transmiteri a datelor, statele membre includ datele anuale din 2022 până în primul an de referință. cadrul fiecărei transmiteri ulterioare de date către Comisie, statele membre furnizează date anuale pentru anii n-2, n-1 și n, unde n este anul de referință. Statele membre retransmit datele aferente anilor care încep cu 2022 ori de câte ori datele sunt revizuite. Statele membre pot furniza orice date disponibile pentru anii anteriori anului 2022. Secțiunea 5 TABELE DE RAPORTARE Pentru caracteristicile stabilite în secțiunea 3 se raportează următoarele date: 1. Aria suprafețelor împădurite, defalcată pe: — păduri disponibile pentru aprovizionarea cu lemn; — păduri nedisponibile pentru aprovizionarea cu lemn; — alte suprafețe împădurite. Fiecare dintre respectivele categorii este defalcată, la rândul său, pe: — arie inițială la începutul anului de referință; — împăduriri și alte creșteri; — despăduriri și alte descreșteri; —		
--	--	--

reclasificare statistică; —			
arie finală la sfârșitul anului de referință. Datele se raportează în mii de hectare.			
2.			
Volumul de masă lemnoasă, defalcat pe: —			
păduri disponibile pentru aprovizionarea cu lemn; —			
păduri nedisponibile pentru aprovizionarea cu lemn; —			
alte suprafețe împădurite.			
Pădurile disponibile pentru aprovizionarea cu lemn sunt defalcate, la rândul lor, pe: —			
stoc inițial la începutul anului de referință; —			
creștere netă; —			
operațiuni de îndepărtare; —			
pierderi iremediabile; —			
reclasificare statistică; —			
sold contabil; —			

stoc final la sfârșitul anului de referință. Pădurile nedisponibile pentru aprovizionarea cu lemn și alte suprafețe împădurite sunt defalcate, la rândul lor, pe: — stoc inițial la începutul anului de referință; — operațiuni de îndepărtare; — alte modificări (între stocul inițial și stocul final); — stoc final la sfârșitul anului de referință. Datele se raportează în mii de m³, calculate cu scoatță. 3. Valoarea masei lemnoase, defalcată pe: — păduri disponibile pentru aprovizionarea cu lemn; — păduri nedisponibile pentru aprovizionarea cu lemn; — alte suprafețe împădurite. Pădurile disponibile pentru aprovizionarea cu lemn sunt defalcate, la rândul lor, pe: — stoc inițial la începutul anului de referință; — creștere netă;			
---	--	--	--

—			
operațiuni de îndepărtare;			
—			
pierderi iremediabile;			
—			
reevaluare;			
—			
reclasificare statistică;			
—			
sold contabil;			
—			
stoc final la sfârșitul anului de referință.			
Pădurile nedisponibile pentru aprovizionarea cu lemn și alte suprafețe împădurite sunt defalcate, la rândul lor, pe:			
—			
stoc inițial la începutul anului de referință;			
—			
operațiuni de îndepărtare;			
—			
alte modificări (între stocul inițial și stocul final);			
—			
stoc final la sfârșitul anului de referință.			
Datele se raportează în milioane, în moneda națională.			
4.			
Pentru conturile economice, producția menționată în secțiunea 3 se raportează în conformitate cu următoarea defalcare, produsele fiind definite conform versiunii 2.1 a Clasificării produselor în funcție de domeniul de activitate:			

— arbori de pădure vii (produsul 02.10.11) și semințe de arbori de pădure (produsul 02.10.12); — arbori de pădure, definiți drept creșterea netă a masei lemnoase în pădurile cultivate (produsul 02.10.30); — lemn brut (produsul 02.20.1), inclusiv vânzările de masă lemnoasă din păduri necultivate, cuprinzând următoarele elemente de raportat pe două rânduri separate: (i) lemn de foc (produsele 02.20.14 și 02.20.15); (ii) bușteni, și anume suma buștenilor de conifere (produsul 02.20.11), a buștenilor de neconifere, cu excepția lemnului tropical (produsul 02.20.12) și a buștenilor de lemn tropical (produsul 02.20.13); — produse vegetale forestiere diferite de lemn (produsul 02.30); — servicii caracteristice activității de silvicultură și exploatare forestieră, definite drept servicii de pepiniară forestieră (produsul 02.10.2), servicii de sprijin în domeniul silviculturii (produsul 02.4) și orice alt serviciu furnizat de o unitate cu activitate economică la nivel local (UAE) din sectorul silviculturii; — alte produse rezultate din activități secundare conexe în UAE locală, cum ar fi ciupercile și trufe (01.13.8), alte bace și fructe de genul <i>Vaccinium</i> n.c.a. (01.25.19), cauciuc natural (01.29.10), alte tipuri de lemn brut,		
--	--	--

inclusiv araci despicati și pari din lemn (16.10.39), cărbune de lemn (20.14.72), servicii prestate în rezervații naturale, incluzând serviciile prestate în rezervațiile naturale pentru animale sălbatice (91.04.12) și orice alt produs realizat de o UAE locală.			
Consumul intermediar de produse ale sectorului silviculturii și al exploatării forestiere, menționat în secțiunea 3, se raportează în conformitate cu următoarea defalcare, produsele fiind definite conform versiunii 2.1 a Clasificării produselor în funcție de domeniul de activitate:			
— suma arborilor de pădure vii (produsul 02.10.11), a semintelor de arbori de pădure (produsul 02.10.12) și a arborilor de pădure (produsul 02.10.3) utilizați pentru producerea de lemn;			
— suma energiei și lubrifiantilor, inclusiv a electricității (produsul 35.11.10), a benzinei auto (produsul 19.20.21), a gazelor naturale, lichefiate sau în stare gazoasă (produsul 06.20.10), a uleiurilor lubrifiante din petrol și preparatelor grele n.c.a. (produsul 19.20.29) și a altor produse similare;			
— suma serviciilor caracteristice sectorului silviculturii și al exploatării forestiere, inclusiv a serviciilor de pepiniere forestieră (produsul 02.10.2), a serviciilor de sprijin în domeniul silviculturii (produsul 02.4) și a oricăror altor servicii furnizate de o UAE locală din sectorul silviculturii și al exploatării forestiere;			
— alte bunuri și servicii care nu sunt contabilizate în niciuna dintre variabilele consumului intermediar.			

Variația stocurilor din sectorul silviculturii și al exploataării forestiere, menționată în secțiunea 3, se raportează în conformitate cu următoarea defalcare:

- variația producției neterminate de active biologice cultivate;
- altă variație a stocurilor.

Toate caracteristicile se raportează în milioane, în moneda națională.

5.

Datele privind alte suprafețe împădurite se raportează în mod voluntar.

Secțiunea 6

DURATA MAXIMĂ A PERIOADELOR DE TRANZIȚIE

Pentru punerea în aplicare a dispozițiilor din prezenta anexă, durata maximă a perioadei de tranziție este fixată la doi ani de la primul termen de transmitere.

ANEXA VIII MODUL PENTRU CONTURILE REFERITOARE LA SUBVENȚILE DE MEDIU ȘI TRANSFERURILE SIMILARE Secțiunea 1 OBIECTIVE Conturile referitoare la subvențiile de mediu și transferurile similare colectează și prezintă date privind transferurile curente și de capital destinate sprijinirii activităților prin care se protejează mediul și resursele naturale, inclusiv producția și utilizarea produselor de mediu, într-un mod compatibil cu conceptele și definițiile SEC 2010. Prezenta anexă definește datele pe care statele membre trebuie să le colecteze, să le compileze, să le transmită și să le evalueze pentru conturile referitoare la subvențiile de mediu și transferurile similare. Datele respective sunt utilizate, de asemenea, pentru compilarea cheltuielilor naționale pentru protecția mediului, astfel cum sunt prevăzute în anexa IV. Secțiunea 2 ACOPERIRE Conturile referitoare la subvențiile de mediu și transferurile similare înregistrează plățile fără contrapartidă de la sectorul administrațiilor publice spre sectoare instituționale (din cadrul economiei interne și spre restul lumii) și de la nerezidenți (restul lumii), în scopul protejării mediului sau al reducerii utilizării și extracției de resurse naturale. Secțiunea 3 LISTA CARACTERISTICILOR Statele membre elaborează conturi referitoare la subvențiile de mediu și transferurile similare în conformitate cu următoarele caracteristici: — subvenții (codul D.3 din SEC 2010); —		Incompatibil Alinierea se va asigura prin ordinul ministrului mediului.
--	--	---

alte transferuri curente (codurile D.6 și D.7 din SEC 2010); — transferuri de capital (codul D.9 din SEC 2010). Toate datele se raportează în milioane, în moneda națională. Secțiunea 4 PRIMUL AN DE REFERINȚĂ, FRECVENȚA ȘI TERMENELE DE TRANSMITERE Statisticile trebuie compilate și transmise anual. Statisticile se transmit în termen de 24 de luni de la sfârșitul anului de referință. Întru a satisface nevoia utilizatorilor de a avea de seturi de date complete și actuale, Comisia (Eurostat) întocmește, imediat ce sunt puse la dispoziție suficiente date naționale, estimări ale totalurilor la nivelul UE pentru principalele agregate ale acestui modul. Ori de câte ori este posibil, Comisia (Eurostat) întocmește și publică estimări referitoare la date care nu au fost transmise de statele membre în termenul specificat la punctul 2. În anul an de referință este 2023. cadru primei transmiteri a datelor, statele membre includ datele anuale din 2022 până în primul an de referință. cadru fiecărei transmiteri ulterioare de date către Comisie, statele membre furnizează date anuale pentru anii n-2, n-1 și n, unde n este anul de referință. Statele membre retransmit datele aferente anilor care încep cu 2022 ori de câte ori datele sunt revizuite. Statele membre pot furniza orice date disponibile pentru anii anteriori anului 2022. Secțiunea 5 TABELE DE RAPORTARE Întru caracteristicile menționate în secțiunea 3, datele se raportează în funcție de:		
---	--	--

—			
sectorul instituțional plătit, după cum urmează:			
—			
administrații publice;			
—			
restul lumii;			
—			
sectorul instituțional destinat, după cum urmează:			
—			
administrații publice;			
—			
societăți;			
—			
gospodăriile populației;			
—			
instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației;			
—			
restul lumii.			
▼ M4			
ntre fiecare dintre categoriile de raportare menționate la punctul 1, datele se raportează în funcție de clasele clasificării scopurilor de mediu (CEP), grupate după cum urmează:			
—			
CEP 01 – Aer și climă;			
—			
CEP 0201 – Energie din surse regenerabile;			
—			

CEP 0202 – Economisirea și gestionarea energiei; —		
CEP 0301 – Gestionarea apelor reziduale; —		
CEP 0302 – Economisirea apei și gestionarea resurselor naturale de apă; —		
CEP 0401 – Gestionarea deșeurilor; —		
CEP 0402 – Recuperarea și economisirea materialelor; —		
CEP 0501 – Protecția solului, a apelor de suprafață și a apelor subterane; —		
CEP 0502 – Protecția biodiversității și a peisajului; —		
CEP 0503 – Gestionarea resurselor forestiere; —		
CEP 06 – Zgomot și radiații; —		
Suma CEP 0701, CEP 0703, CEP 0705, CEP 0707, CEP 0709 – C & D pentru reducerea și controlul emisiilor atmosferice, gestionarea apelor uzate, gestionarea deșeurilor, sol, ape de suprafață, ape subterane și biodiversitate, precum și zgomot și radiații; —		
Suma CEP 0702, CEP 0704, CEP 0706, CEP 0708 – C & D pentru energie, resurse de apă,		

recuperarea și economisirea materialelor și gestionarea pădurilor;			
—			
CEP 08 – Măsuri transversale și alte scopuri de mediu.			
▼M3			
M4_ Transferurile de primit de către societăți de la administrații publice, grupate după suma tuturor diviziunilor CEP (CEP 01-08), sunt grupate și conform clasificării activităților economice NACE Rev. 2, după cum urmează: ◀			
—			
NACE A – agricultură, silvicultură și pescuit;			
—			
NACE B – industria extractivă;			
—			
NACE C – industria prelucrătoare;			
—			
NACE D – producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat;			
—			
NACE E – distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare;			
—			
NACE F – construcții;			
—			
NACE G – comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor;			
—			
NACE H – transport și depozitare;			

— NACE I-U – alte secțiuni din NACE. ▼ <u>M4</u> _____ ▼ <u>M3</u> _____ Secțiunea 6 DURATA MAXIMĂ A PERIOADELOR DE TRANZIȚIE Pentru punerea în aplicare a dispozițiilor din prezenta anexă, durata maximă a perioadei de tranziție este fixată la doi ani de la primul termen de transmitere. _____			
ANEXA IX MODUL PENTRU CONTURILE REFERITOARE LA ECOSISTEME Secțiunea 1 OBIECTIVE Conturile referitoare la ecosisteme prezintă date despre amploarea și starea activelor ecosistemice și despre serviciile furnizate de acestea societății și economiei. Datele corespund SEEA EA și sunt compatibile cu datele raportate în cadrul SEC 2010. Conturile referitoare la ecosisteme utilizează, când este posibil, informațiile existente, inclusiv informații provenite din observarea Pământului, din raportarea de mediu și din alte surse de date. Secțiunea 2 ACOPERIRE Conturile referitoare la ecosisteme înregistrează amploarea ecosistemelor, starea ecosistemelor și fluxurile de servicii ecosistemice.		Incompatibil	Alinierea se va asigura prin ordinul ministrului mediului.

Amplarea ecosystemelor este dimensiunea ecosystemelor dintr-o zonă. Conturile referitoare la amplarea ecosystemelor acoperă ecosistemele terestre (inclusiv de apă dulce) și marine de pe teritoriul național.

Starea ecosistemului este calitatea unui ecosistem, măsurată în funcție de caracteristicile sale abiotice, biotice și peisagistice, pe tipuri de ecosisteme.

Serviciile ecosistemice sunt beneficiile pe care ecosistemele le oferă activităților economice și altor activități umane. Din serviciile ecosistemice fac parte (i) serviciile de aprovizionare, (ii) serviciile de reglare și întreținere și (iii) serviciile culturale. Conturile referitoare la serviciile ecosistemice înregistrează furnizarea și utilizarea efectivă a serviciilor ecosistemice furnizate de ecosisteme pe teritoriul național.

Conturile tematice sunt conturi care organizează datele în funcție de teme de politică specifice, cum ar fi biodiversitatea, schimbările climatice, oceanele și zonele urbane.

Secțiunea 3

LISTA CARACTERISTICILOR

Statele membre elaborează conturi referitoare la ecosisteme în conformitate cu următoarele caracteristici.

1.

Conturi referitoare la amplarea ecosystemelor, care înregistrează aria și modificarea ariei pentru fiecare tip de ecosistem de pe teritoriul național. Statele membre raportează conturile referitoare la amplarea ecosystemelor în mii de hectare.

2.

Drept componentă a conturilor referitoare la amplarea ecosystemelor, o matrice de conversie, care înregistrează conversiile dintre tipuri de ecosisteme între două puncte în timp, în hectare.

3.

Conturi referitoare la starea ecosystemelor, care înregistrează următoarele caracteristici ale ecosystemelor:

(a) _____ pentru așezări și alte zone artificiale: se raportează zonele verzi din orașe și din localitățile și suburbiile adiacente, în % din aria totală, calculată pentru întreaga suprafață a orașelor și a localităților și suburbiilor adiacente, inclusiv toate tipurile de ecosisteme din zona respectivă; _____ se raportează concentrația de particule în suspensie cu un diametru de maximum 2,5 μm în orașe, în $\mu\text{g}/\text{m}^3$, ca medie națională pentru perioada de raportare. (b) _____ pentru terenuri cultivate: se raportează stocul de carbon organic din stratul superior al solului, în tone/ha, ca medie națională pentru perioada de raportare; (c) _____ pentru pajiști: se raportează stocul de carbon organic din stratul superior al solului, în tone/ha, ca medie națională pentru perioada de raportare; (d) _____ pentru terenuri cultivate și pajiști împreună: se raportează indicele comun privind păsările specifice terenurilor agricole, drept indice agregat național pentru perioada de raportare; (e) _____ pentru păduri și suprafețe împădurite:			
---	--	--	--

se raportează lemnul mort, în m³/ha, ca medie națională pentru perioada de raportare;	
— se raportează densitatea acoperirii cu arbori, în %, ca medie națională pentru perioada de raportare;	
— indicele păsărilor comune din păduri; indicele păsărilor din păduri descrie tendințele efectivelor de păsări comune din păduri în arile lor de răspândire din Europa de-a lungul timpului; este un indice compozit creat pe baza datelor de observare a speciilor de păsări caracteristice habitatelor forestiere din Europa; indicele se bazează pe o listă specifică a speciilor din fiecare stat membru;	
(f) pentru plaje, dune și zone umede de coastă:	
— se raportează proporția de zone impermeabile artificiale prezente în zona de coastă, care include plaje, dune și zone umede de coastă de tipul ecosistemelor, în %, ca medie națională pentru perioada de raportare.	
Orașele, localitățile și suburbiile sunt unități administrative locale, clasificate în funcție de tipologia „grad de urbanizare”, prevăzută în Regulamentul (UE) 2017/2391 al Parlamentului European și al Consiliului (7).	
4. Conturi referitoare la serviciile ecosistemice, care înregistrează furnizarea și utilizarea de servicii ecosistemice în tabele ale resurselor și utilizărilor. În tabelul resurselor se înregistrează furnizarea de servicii ecosistemice dinspre ecosisteme către sistemele socioeconomice. În tabelul utilizărilor se înregistrează utilizarea serviciilor ecosistemice pe tipuri de utilizare, astfel cum sunt definite în secțiunea 5.	

În tabelele resurselor și utilizărilor se folosesc, pentru raportare, următoarele unități fizice. (a) Servicii de aprovizionare — Furnizarea de culturi este definită drept contribuția ecosistemului la creșterea plantelor, aproximată la cantitatea de culturi recoltate pentru diferite utilizări. Fac parte din aceste servicii producția de hrană și fibre, furajele și energia, precum și biomasa pășunată, astfel cum sunt prevăzute în tabelul A secțiunile 1.1 și 1.2 din anexa III. — Polenizarea este definită drept contribuția adusă de ecosistem, prin polenizatorii sălbatici, la producția culturilor menționate la prima liniuță. Contribuțiile se raportează în tone de culturi dependente de polenizatori care pot fi atribuite polenizatorilor sălbatici, pe tipuri de cultură pentru principalele tipuri de culturi dependente de polenizatori, din care fac parte pomii fructiferi, bacele, tomatele, semințele oleaginoase și „altele”. — Furnizarea de lemn este definită drept contribuția ecosistemului la creșterea arborilor și a altor tipuri de biomasă lemnoasă și se raportează ca creștere netă, astfel cum este definită în anexa VII, calculată cu scoarță, în mii de m3.		
(b) Servicii de reglare și întreținere — Filtrarea aerului este definită drept contribuția ecosistemului la filtrarea poluanților atmosferici prin depunerea, absorbția, fixarea și stocarea poluanților de către componente ecosistemice (în special arbori). Se atenuază astfel efectele		

dăunătoare ale poluanților. Contribuțiile se raportează în tone de particule în suspensie adsorbite. — Reglarea climei la nivel global este definită drept contribuția ecosistemelor la reducerea concentrațiilor de gaze cu efect de seră din atmosferă prin eliminarea (sechestrarea netă a) carbonului din atmosferă și prin reținerea (stocarea) carbonului în ecosisteme. Contribuțiile se raportează în tone de carbon sechestrat net și în tone de carbon organic stocat în ecosistemele terestre, inclusiv stocul situat deasupra solului și în subteran. — Reglarea climei la nivel local este definită drept contribuția ecosistemelor la reglarea condițiilor atmosferice înconjurătoare din zonele urbane prin vegetație care îmbunătățește condițiile de viață ale oamenilor și sprijină producția economică. Aceasta se exprimă și se raportează ca reducere a temperaturii în orașe, prin efectul vegetației urbane, în grade Celsius, în zilele cu temperaturi de peste 25 de grade Celsius. (c) Servicii culturale — Serviciile legate de turism bazate pe natură sunt definite drept contribuția ecosistemelor, în special prin caracteristicile și calitățile biofizice ale acestora, care permit oamenilor să utilizeze mediul și să se bucure de acesta prin interacțiuni cu mediul care au loc în mod direct, in situ, în mod fizic și prin experiență. Aceste contribuții se raportează în număr de înnoptări în hoteluri, hosteluri, campinguri etc., care pot fi atribuite vizitării ecosistemelor.		
---	--	--

Conturile referitoare la ecosisteme utilizează următorul tabel de tipuri de ecosisteme:

Categorie	Tip de ecosistem
1	Așezări și alte zone artificiale
2	Terenuri cultivate
3	Pajiști (pășuni, pajiști seminaturale și pajiști naturale)
4	Păduri și suprafețe împădurite
5	Lande și pășuni cu arbuști
6	Ecosisteme cu vegetație rară
7	Zone umede interioare
8	Râuri și canale
9	Lacuri naturale și lacuri de acumulare
10	Brațe de mare și ape de tranziție
11	Plaje, dune și zone umede de coastă
12	Ecosisteme marine (ape de coastă, platou continental și largul mării)

Secțiunea 4

PRIMUL AN DE REFERINȚĂ, FRECVENȚA ȘI TERMENELE DE TRANSMITERE

Statisticile trebuie compilate și transmise:

o dată la trei ani pentru conturile referitoare la amploarea ecosistemelor și la starea ecosistemelor; datele trebuie să se refere la o medie reprezentativă pentru anul de referință și la matricea de conversie a variației în perioada de trei ani cuprinsă între doi ani de referință;

anual, cu condiția ca Comisia (Eurostat) să pună la dispoziție instrumente de modelare pentru calcularea serviciilor ecosistemice pentru conturile referitoare la serviciile ecosistemice; în absența unor astfel de instrumente, o dată la trei ani pentru conturile referitoare la serviciile ecosistemice.

Statisticile se transmit în termen de 24 de luni de la sfârșitul anului de referință.

Prin urmare, se satisface nevoia utilizatorilor de a avea seturi de date complete și actuale, Comisia (Eurostat) întocmește, imediat ce sunt puse la dispoziție suficiente date naționale, estimări ale totalurilor la nivelul UE. Ori de câte ori este posibil, Comisia (Eurostat) întocmește și publică estimări referitoare la date care nu au fost transmise de statele membre în termenul specificat la punctul 2.

Prin urmare, anul de referință este 2024. Pentru matricea de conversie, primul an de referință este 2027.

În cadrul primei transmiteri a datelor, statele membre includ date începând cu 2024 pentru conturile referitoare la amploarea ecosistemelor și la starea ecosistemelor și pentru furnizarea de servicii ecosistemice în tabele ale resurselor și utilizărilor, folosind unități fizice. Pentru matricea de conversie, datele trebuie să indice variațiile din perioada 2024-2027.

În cadrul fiecărei transmiteri ulterioare de date către Comisie, statele membre furnizează date privind conturile referitoare la serviciile ecosistemice, la amploarea ecosistemelor și la starea ecosistemelor pentru anii n-3 și n, unde n este anul de referință. Statele membre retransmit datele aferente perioadei care începe cu 2024 ori de câte ori datele sunt revizuite. Statele membre pot furniza orice date disponibile pentru anii anteriori anului 2024.

Secțiunea 5

TABELE DE RAPORTARE

Conturile referitoare la amploarea ecosistemelor: pentru toate tipurile de ecosisteme menționate în secțiunea 3, în cadrul primei transmiteri se

raportează date aferente primului an de referință. În cadrul tuturor transmiterilor ulterioare, se raportează date după cum urmează: — amplarea din anul de referință precedent; — adăugările; — reducerile; — amplarea din anul de referință curent. Matricea de conversie raportează conversiile dintre toate tipurile de ecosisteme menționate în secțiunea 3 între anul de referință precedent și anul de referință curent. Fonturile referitoare la serviciile ecosistemice: pentru serviciile ecosistemice menționate în secțiunea 3, datele se raportează în tabele ale resurselor și utilizărilor, după cum urmează: (a) tabelul resurselor, în care se înregistrează furnizarea anuală a serviciilor menționate în secțiunea 3 pentru toate tipurile de ecosisteme menționate în secțiunea 3, cu excepția categoriilor 10 și 12; (b) tabelul utilizărilor, în care se înregistrează utilizarea serviciilor ecosistemice în conformitate cu următoarea defalcare: — consum intermediar al ramurilor de activitate; — consum final al administrațiilor publice; — consum final al gospodăriilor populației;		
---	--	--

— formare brută de capital; — exporturi. n stat membru nu are obligația să raporteze date dacă suprafața sa terestră totală nu depășește 0,3 % din suprafața terestră totală a Uniunii. Secțiunea 6 DURATA MAXIMĂ A PERIOADELOR DE TRANZIȚIE Pentru punerea în aplicare a dispozițiilor din prezenta anexă, durata maximă a perioadei de tranziție este fixată la doi ani de la primul termen de transmitere.			
--	--	--	--

Sergiu LAZARENCU
Deputat în Parlament